

Takva

EN
HAYIRLI
AZIK
Takva

Ocak 2025
49. Sayı

İslami Harekette Bireylerin Hastalıkları

Bilal Özbuğday

**İslami Harekette
Bireylerin Hastalıkları**
Bilal Özbuğday

04

Mü'min ve Bal Arısı
Ayşe Ebrar

11

Kişi Öldüğü Hal Üzere Dirilir
Burak Gültepe

20

26

**Müzzemmil Suresinden
Dersler**
Salih Bağıran

Nasihatımız Var
**İlim Tahsil
Etmenin Önemi**
Muhammed Fırat

29

34

Kuantum Noktaları
Burak Eryılmaz

38

Ayn Kitabı

Çünkü Sen Allahsın 1-2
Ali Cabir el-Feyfi

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e (sav) olsun.

Cemaatleşmenin hor görüldüğü, ferdiyetçiliğin övüldüğü, her insanın kendi başına her işi halledebileceğini zannettiği bir zamanda İslami çalışma içerisinde olan bireylerin hastalıklarına çözümler nelerdir? Bu hastalıklar ne gibi sonuçlar doğurur bu ayki yazımız da inşallah bu konuyu ele alacağız.

Bal arısı Kur'an'da ismi geçen hayvanlardan birisidir. Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de zikretmiş olduğu hayvanların birçoğundan daha açık bir şekilde bal arısının doğadaki işlevinden (kovanlar ve bal üretim vs.) ve insanlara olan yararlarından açık bir şekilde bahsetmiştir...Rasulullah (sav) bir çok arı çeşidi olmasına rağmen mümini bal arısına benzetmiştir. Peki mümin ve bal arısı arasındaki benzerlikler nelerdir?...

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarımızı da okumanız ve faydalanmanız ümidiyle...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

İslami Harekette Bireylerin Hastalıkları

Bilal Özbuğday

Allah azze ve celle bizlere hidayet verdikten sonra bu hidayetin şükürünü eda etmek için bazı sorumlulukları yerine getirmemiz gerekmektedir. Bu sorumlulukları yerine getirmek meşakkatli ve zorlu bir süreçtir. Sorumluluğumuz Allah'ın dinini yaşamak, anlatmak ve yaymaktır.

Peygamberlerin kıssalarına ve tarihlerine baktığımızda zorlu bir süreç karşımıza çıkmaktadır. Peygamberlerin ve onların ashabının varisleri olan hanif dinin müntesipleri, ensarları ve davetçilerini de zorlu süreçler beklemektedir.

Bu davaya hizmet edenler her zaman ve dönemde az olmuştur. Bunun sebebi hem müntesibinin azlığından hem de bu azların içerisinde azınlıkların meşakkate göğüs germesinden dolayıdır.

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمْ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ أَمَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

"İsa, onların inkârlarını sezince, 'Allah yolunda yardımcılarım kim?' dedi. Havariler, 'Biziz Allah yolunun yardımcıları. Allah'a iman ettik. Şahit ol, biz müslümanlarız' dediler."¹

Bu, Rasulullah'ın (sav) hac mevsimlerinde ve Medine'ye hicretten önce söylediği şu söz gibidir; **"Rabbimin sözünü tebliğ etmem için kim beni yanına alıp koruyacak? Çünkü Kureyş beni Rabbimin sözünü tebliğ etmekten engelliyor."**

Rasulullah (sav) sonunda ensarı buldu. Ensar O'nu (sav) himayelerine alıp yardım etti. Rasulullah (sav) şehirlerine hicret etti. Ensar da onu koruyup siyah derili, kırmızı derili herkese karşı O'nu savundu. Allah onlardan razı olsun ve onları hoşnut eylesin.

İsa (as) da öyle oldu. İsrailoğullarından bir grup insan davetine icabet ederek ona iman ettiler, desteklediler ve yardım ettiler. Onunla birlikte indirilen nura tâbi oldular. Bu yüzden Yüce Allah onlardan şöyle bahsetmektedir:

"Havârîler, 'Biz, Allah yolunun yardımcılarıyız. Allah'a inandık, şahit ol ki bizler Müslümanlarız' cevabını verdiler."²

Yine Rasulullah (sav) Ahzab (Hendek) savaşında bir iş için insanları yardıma çağırdı, Zübeyir bin Avvam (ranh) kabul etti. Sonra tekrar çağırdığında yine Zübeyir bin Avvam (ranh) kabul etti. Bunun üzerine Rasulullah (sav) **"Her peygamberrin bir havarisi vardır, benim havarim de Zübeyr'dir"** buyurdu.³

Yaşadığımız şu dönem içerisinde de hidayeti bulanlar, tevhidi bilenler, Rablerini razı etmenin derdinde olanlar azınlıktadırlar. Bu azınlıkların içerisinde ise dava şuuru ve bilinci içerisinde olanlar da yine sayıları az olanlardır. Bu azınlıkların da yolun meşakkatinden dolayı dönem dönem gayretleri azalmakta, azimleri sekteye uğramaktadır.

Hareketin içerisinde bulunan fertlerin bir takım problemler ile karşılaşmaları mümkündür. Çünkü çalışan, hareket eden her şeyin tabiatında sekteye uğramak vardır. Ayrıca merkezinde insanın olduğu her şey insanların karakteristik özellikleri farklı farklı olmasından, insanın psikolojik ve duygusal bir varlık olmasından kaynaklı olarak değişkenliği söz konusu olduğundan inişler ve çıkışların olması muhtemeldir. Bunlardan ötürü İslami harekette bireylerin karşılaştığı bazı problemlerin olması gayet normaldir. Elbette süreç içerisinde, hareket içinde karşılaşılan problemler çoktur. Birkaç sorundan ibaret kılmak doğru değildir.

¹ (3/Al-i İmran 52)

² (İbni Kesir)

³ (Buhari, Müslim)

Bu aşamada hareket içerisindeki kişinin kendisine azık edinmesi ve bazı hastalıklardan korunması gerekir. Hareket içerisinde yer alan bir ferdin bazen insanlar ile bazen ise Rabbiyle arasındaki ilişkiler ile ilgili hastalıkları olur.

Cemaatleşmenin hor görüldüğü, ferdiyetçiliğin övüldüğü, her insanın kendi başına her işi halledebileceğini zannettiği bir zamanda bu hastalıkları tespit etmek ve bunları halletmek ise daha büyük bir önem kazanmaktadır.

Manevi Boşluk

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

"Onlar, inananlar ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşanlardır. Biliniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur."⁴

İnsan duyguları ve psikoloji değişen bir varlıktır. Duyguları ve psikolojisi değiştikçe tavırları ve olaylara bakış açısı da değişir.

Ruhsal, psikolojik olarak boşluğa düşmek bireyin hareket içerisinde karşılaştığı problemlerdendir. Bu davaya hizmet etmek meşakkatli bir iş ve meşakkatli bir süreçtir. Çünkü bu davanın yükü, sorumluluğu ağırdır. Yolu uzundur. Dolayısıyla kul bu uzunluktan ötürü bıkkınlığa ve boşluğa düşebilmektedir.

Bu hastalık, manevi programlardan haz almamak ve ona ihtiyaç duymamak olarak ortaya çıkar. Yani kul namazlarına gereken önemi göstermez. İhtiyaç duyduğu şekliyle zikirlerini yapmaz. Kalbinin ihtiyaç duyduğu amellerden uzak durur, Kuran'ı terk eder. Manevi programları bırakır. Ahiret ile ilgili konularda duyarsızdır. Gözü yaşarmaz, Allah'ın ayetlerine karşı tüyleri ürpermez.

Allah azze ve celle peygamberine ayetlerde ağır bir sözün indirileceğini haber vermesinden önce gece kıyamını ve Kur'an okunmasını emretmiştir.

إِنَّا سَلَقْنَاهُ عَلَىٰ قَوْلٍ ثَقِيلًا

"Şüphesiz biz sana ağır bir söz vadeceğiz."⁵

Şüphe yok ki insanların Kur'an yolunda verecekleri mücadelede toplumundan, eşinden, dostundan, akrabasından yada Müslümanlardan göreceği eza,cefa,ımtihan ve her türlü fitneye karşı sakinet bulacağı şey Allah'ın kelimidir.

Normal şartlarda dahi bir sıkıntımız olduğunda derdimizi açıp paylaşacağımız arkadaşlar aramaktayız. Onların bizi rahatlatacak bazı cümleleri ile sakinler, derdimizi hafifletiriz. Alemlerin Rabbi olan Allah'ın cümleleri ile bunun olma ihtimali ise çok daha etkilidir.

İşte maneviyatın artması, kalbin katılığının giderilmesi, Allah ile olan bağın güçlenmesi için İslami hareket içerisinde yer alan bireyin gayret göstermesi gerekir. Kur'an okumak için belli bir vakit ayırması, namazlarına riayet etmesi, namaz esnasında olabildiğince huşuyu elde etmek için çabalaması gerekir. Gözlerini haramdan sakındırması, boş işlerle ve boş tartışmalardan uzak durması gerekir. Farzlardan sonra ise artırabildiği kadar nafileleri artırması gerekir.

İnsanın Allah karşısında zayıflığı ve güçsüzlüğü belirginleştikçe kalbi yumuşar, katılığı gider. Duyarlılığı, yumuşaklığı ise artar. Günahlarını hatırlamak, kabirleri ziyaret etmek, hastaları ziyaret etmekte yine insanın maneviyatını artıracak olan hususlardandır. Bunlar terk edildiğinde insan manevi olarak zayıflar ve boşluğa düşer. Sonrasında ise hareket içerisinde, yol gidecek kuvveti kendinde bulamaz.

⁴ (13/Rad 28)

⁵ (73/ Müzzemmil 5)

Hareket içerisinde istikrarlı bir şekilde devam etmek ile maneviyatın etkisi arasındaki bağı durum, araç içerisindeki motor ile o motorun yağı arasındaki bağ gibidir. Motor yağı azaldıkça nasıl ki motorun gücü, kuvveti azalır ise insanın manevi boşluğu arttıkça da insanın hareket içerisindeki gücü ve kuvveti azalır. Motor yağı bittiğinde komple motorun bozulması ve çalışmaması nasıl mümkün ise kalp katılığının sonu tamamen dinden irtidat etmeye, hareketi tamamen bırakmaya kadar gidebilir. Dolayısıyla insanın bu hastalığının çözümleri için çabalaması gerekir.

Karamsarlığa Düşmek

İslami hareketteki bireyin karşılaştığı olumsuzluklardan dolayı karamsarlığa bürünüp, ümitsizliğe düşmesidir. Hareket içerisinde hem dava ile alakalı hem de insanlar ile alakalı bir takım fitne ve imtihanlar olması muhtemeldir. Birey de bunlar ile karşılaştığında bunların çözülmeceğini düşünerek karamsarlığa düşmekte ve zafiyet göstermektedir.

Allah hakkında hüsnü zan üzere olmak, dua ederken kabul edileceğini düşünmek, tevbe ederken tevbenin kabul edileceğine inanmak, istiğfar edince affedileceğini, salih amelleri gerekli şartlarla yapıldığında kabul edileceğine inanmaktır. Bu davanın ve dinin tamamlanacağına, en nihayetinde görse de görme se de başarıya ulaşacağına inanmaktır. Zira Allah'ın vaadi gereği ve fazlının genişliği bunu gerektirir.

Müslümanlar ile alakalı, davanın gidişatı ile alakalı olarak artı düşünmek, olaylara pozitif bakmak gerekir. Bunlar olmadığında kişi karamsarlığa düşer. Bunun neticesinde ise sorumluluklarını ihmal edip terk eder. İşte bu hareket içerisindeki bireyin karşılaşılabileceği bir hastalıktır.

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُوا أَخْبَارَكُمْ

“Andolsun, içinizden, cihad edenleri ve sabredenleri belirleyinceye ve durumlarınızı ortaya koyuncaya kadar sizi deneyeceğiz.”⁶

İman üzere bugün var olanların yarın olmaması ya da hizmet içerisinde çalışanların yarın terk etmesi bizleri karamsarlığa değil, Rabbimizin hikmetinin derinliğine yönlendirmelidir. Allah azze ve cellenin sırf şer yaratmayacağına iman etmeliyiz. Her olayın perde arkasında bir hikmet vardır. Bunun bilincinde olursak karamsarlığa da, zaafa da düşmeyiz. Tek de olsak çok da olsak aynı yolda sebat etmeliyiz.

Yine davanın akıbetine dair şu hadisi bilen bir kimse nasıl karamsarlığa düşsün ki?

“Gece ve gündüzün ulaştığı her yere bu tebliğ ulaşacak, ister kerpiçten yapısın isterse deve kılından. Allah her eve İslâm'ı hâkim kılacaktır. Bu da ya Allah'ın aziz kıldığı İslam'ın kabul edilmesi veya Allah'ın hor gördüğü küfrün boyun eğmesi ile gerçekleşecektir.”⁷

Karamsarlığa düşen kimse çözüm üretmez, kurtuluş çaresi bulmaz. Fitne ve günahlara boyun eğer. Sonrasında ise bunlara düşmeyi mazur gösterecek telkinlerde bulunmaya başlar. İnsanın karamsarlığa düşmesine sebep olan şey genelde mükemmeliyetçiliği, nefsi kınamada aşırı gitmesi, imtihanların sünnettullahtaki yerini anlamamasıdır.

⁶ (47/Muhammed 31)

⁷ (Ahmed bin Hanbel)

Bu karamsarlıktan bireyi kurtaracak şey ise kişinin sünnetullahı, peygamberlerin başlarına gelen olayları anlamasıdır. Ayrıca kendisinin genel durumu, Müslümanların durumları ve hareketteki olumlu yönleri ön plana çıkararak kurtulabilir. Artı yönleri bakmak, eksi yönler için ise çabalamak ve dua etmek ile bunlar giderilebilir.

Her Müslüman sıkıntısız bir ortam ve sıkıntısız bir çalışma talep etmektedir.

Peki, Rasulullah'ın (sav) siyerinden öyle mi gördük?

Yusuf'un (as) kıssasında onu mu bulduk?

Musa peygamberin nereden nereye öylesine geldiğini mi sandık?

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

"Allah emrinde galip olandır. Ancak insanların çoğu bunu bilmezler."⁸

Allah azze ve celle hangi olay üzerine bu ayeti kerimeyi zikretmiştir?

Yusuf'u (aleyhisselam) kuyudan çıkarıp, birilerinin aracılığıyla O'nu Mısır'a yerleştirip sonra da kendisine rüya tabirini öğretip Yusuf'u (aleyhisselam) büyük bir planın parçası olarak Mısır'a yerleştirdikten sonra zikretmiştir. Allah emrinde ve planında galip olan ve galip gelendir. Ancak insanlar bunun farkında değildirler, bilmezdirler.

Yusuf aleyhisselam neticeye kavuşuncaya kadar ise birçok sıkıntı çekmiştir. Musa aleyhisselam güzel sonuca ulaşınca ya kadar birçok sıkıntılara maruz kalmıştır. Yine peygamberimiz de aynı şekilde bir hayat sürmüştür.

Karamsarlık tembelliğe, acziyete bizleri sürükler. Onun için bu hastalık için tedaviyi ihmal etmemek gerekir.

Başkalarına Bağlılık

Bu hastalık kişinin hareketin içerisinde bir akrabası, yakın arkadaşı, sevdiği insanlar var diye o hareketin içerisinde bulunmasıdır. İslami hareketin içerisinde bulunmak, bir topluluğun parçası olmak Allah'ın rızasını kazanmak için yapılan işlerdendir.

Hareket içerisinde bazen bireyin hastalıklarından biri de bir arkadaşına, bir dostuna ya da hocasına bağlanarak bu bağı İslami hareketin, cemaatin ve Allah'ın rızasının önüne geçirmesidir.

İslam dini peygamber dahi olsa hiçbir insana kurban edilmeyecek bir dindir. Peygamberler ölmesine rağmen Allah'ın zatı ve dini bakidir. Son peygamberi dahi Allah azze ve celle vefat ettirdiğinde tüm insanlığa bunun mesajını vermiştir.

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ
أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ
فَلَنَ يَصُرَّ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

"Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür veya öldürülürse gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz? Kim gerisin geriye dönerse, Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah, şükredenleri mükâfatlandıracaktır."⁹

Peygamberimizin Uhud savaşında öldürüldüğü haberi yayıldığında sahabelerin savaşı bırakmasına, zaafa düşmelerine ve gevşemelerine yol açmıştır. Şüphe yok ki sahabeler efendimize son derece bağlı idiler. Ancak savaşmaları, ölmeleri, öldürülmeleri ve sefere çıkmaları ise Allah'ın rızası içindi. O zaman o peygamber ölse de, öldürülse de Allah'ın rızası için yapılan işe devam etmek gerekir.

⁸ (12/ Yusuf 21)

⁹ (3/Al-i İmran 144)

Yine sahabeler arasında vuku olan bir başka olayda efendimiz vefat ettiğinde olmuştur. Efendimiz vefat ettiği duyulunca Ömer (ranh), bunu kabul etmemiş, bunu söyleyenlere kızmış, tehdit etmişti. Ancak Ebubekir (ranh) ise yukarıda zikrettiğimiz bu ayeti okuyarak "Kim Muhammed'e iman etmiş ise Muhammed ölmüştür. Ancak kim ki Allah'a iman etmiş ise Allah diridir, ölmez" demiştir. Yani Allah'ın dini olan İslam, yaratılmışların en faziletlisi ve değerlisi olan Muhammed (aleyhisselamın) önüne dahi geçmemiştir.

Bu İslami hareket içerisindeki bireylerde görülen bir hastalıktır. Zaman zaman bu hastalık şu şekilde de karşımıza çıkmaktadır. Şahsi bir ihtilaf neticesinde Müslümanların grupları dağıldığında ya da parçalandığında hocasına ya da abisine hak ortaya çıkmış olmasına rağmen bağlı bireylerin olması şeklinde. Hak ortaya çıkmış olmasına, bağlı olduğu kişi haksız olmasına rağmen hala o kimsenin destekçisi bireylerin var olmasıdır. İşte bu şahıslara bağlılıktır ki İslami hareketin hastalıklarından biridir. Hiçbir şahıs ve o şahsın sevgisi Allah'ın rızasının ve dininin önüne geçemez. Allah rızası için yapılan bir hizmetin önüne geçemez. Çünkü İslami hareket ortaya koymaya çalışan topluluklar, şahısların özel şirketleri değildir. Allah'ı razı etmek için bazı faaliyetleri yapmanın yeridir.

Bu hastalığın çözümü ve tedavisi ise Allah'a, Allah'ın dinine bağlılığın her şeyin önünde olması gerektiği bilincinin kalplere yerleştirilmesinden geçer. Yalnız Allah için sevmek ve yalnız Allah için buğzetmenin kalplere nakşedilmesinden geçer. İhlâsın öğrenilmesinden ve her amelde asıl gayenin Allah'ın rızasının olması gerektiğini öğrenmekten geçer.

Hepimizin bildiği "Ameller niyetlere göredir. Herkes için niyet ettiği vardır" hadisini hareket içerisindeki bireylerin asla akıllarından çıkarmamaları gerekir.

Birisi var diye bir yerde var olmak, o yok diye yok olmak ihlâsa zarar verir. En önemlisi ise bu uzun yolda insanın sebat edememesine yol açar. Bu yolun meşakkatlerine ne bir kardeş, ne bir dost, ne de bir hoca için dayanılmaz. Bu yolun meşakkatlerine ancak Allah için sabredilebilir.

Farklı Kişilik Sergilemek

Bireyin evinde, iş yerinde ve Müslümanların içerisinde birbirine zıt iki farklı kişilik sergilemesidir. Bu hususta harekette bireylerin üzerinde taşıdığı hastalıklardan birisidir. Mescitte, derslerde, Müslümanlar içerisinde çok takvalı, vakarlı, salih bir mümin portresi çizerken kişinin kendi başına kaldığında ya da arkadaş ortamında, evinin içinde ve işyerinde bu hale tamamen zıt bir tavır takınmasıdır.

Örneğin; Aile hayatında şer'i konularda olabildiğince gevşek iken Müslümanların ortamında takvalı gibi gözükmeye çalışmasıdır. Ahlakî hususlarda birbiri ile çelişkili davranan hareketlerde bulunmasıdır. Bu husus insanda yine ihlas ve ihsan kavramının tamamen yerleşmemesinden kaynaklanır. Cahiliyeyi tamamen terk edememek, henüz kişi tamamen olgunlaşmadan verilen bir görev ya da sorumluluk sebebiyle de birey, olmadığı bir kişi gibi davranabilir.

Bu hastalıktan kurtulmak için İslami harekette yer alan bireyin her daim Allah'ın gözetiminde olduğunu bilmesi, buna göre davranması gerekir. Münafıklığın ve ikiyüzlülüğün ahirette insana azap sebebi olduğunu idrak etmelidir.

İslami harekette bireylerin yoğun bir şekilde kalplerini ıslah edecekleri şeyler ile ilgilenmeleri gerekir. Aksi takdirde bu tür hastalıklara maruz kalmaları, bu hastalıklardan kurtulamamaları söz konusu olur.

Selam ve dua ile...

Takva

Mü'min ve Bal Arısı

Ayşe Ebrar

Yeryüzünde tüm mahlûkatı belli bir düzen ile yaratan Rabbimiz, bu düzen içerisinde farklı canlılara farklı görevler yüklemiştir. Süt vermek ile görevli kılınmış inek, keçi vs. varlıklar olduğu gibi insanlara bal üretmekle görevli varlıklar da arılardır.

"Rabbin bal arısına şöyle vahyetti: 'Dağlardan, ağaçlardan ve onların yaptıkları bal kovanlarından kendin için evler edin. Sonra tüm meyvelerden ye ve Rabbinin senin için kolaylaştırdığı yollarda seyret.' Karınlarından çeşitli renklerde içecek/bal çıkar. Onda insanlar için şifa vardır. Şüphesiz ki bunda, düşünen bir topluluk için ayet vardır."¹

Bal arısı Kur'an'da ismi geçen hayvanlardan birisidir. Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de zikretmiş olduğu hayvanların birçoğundan daha açık bir şekilde bal arısının doğadaki işlevinden (kovanlar ve bal üretimi vs.) ve insanlara olan yararlarından açık bir şekilde bahsetmiştir. Rabbimiz bu ayetlerde bal arısına vahyettiğini ifade etmektedir. Vahiy kelimesi hızlı bir şekilde gizlice söylemek, işaret etmek anlamına gelir. Bizlerin vahiy kelimesi denilince ilk olarak Rabbimizin Cibril (as) vasıtasıyla Peygamberlerine vahyetmesi aklımıza gelse de Kur'an-ı Kerim'de Allah'a izafe edilen vahyetme fiili, Peygamberlerin yanında Musa'nın (as) annesinde olduğu gibi² insanlara, meleklerle,³ arılara,⁴ yerlere ve göklere⁵ yöneliktir.

Allah'ın vahyetmesi ise işaretle ilhamla ve başka şekillerle olabilir. İşte bundan dolayı ilham da vahiy diye adlandırılmıştır. İlham ise Allah'ın zahiri herhangi bir sebep bulunmaksızın kalpte yarattığı şeydir. Bu da Yüce Allah'ın: **"Nefse ve onu düzenlene, ona hem kötülüğü hem de takvayı ilham edene (tüm bunlara andolsun ki),"**⁶

buyruğu kabilindendir. Hayvanlar da bunlar arasındadır. Allah'ın (cc) hayvanlarda kendi menfaatlerini idrak etmeleri, zararlardan sakınıp hayatlarını çekip çevirebilmeleri ile ilgili yarattığı şeyler bu ilham kabilindendir. İşte Rabbimiz bu ayetlerinde arıya vahyettiğini söyleyerek arının tüm yaptıklarının kendisi tarafından programlanıp düzenlendiğini ortaya koymaktadır.

Arılar hayvanlar arasında böcekler sınıfında yer alır. Böcekler içinde ise zar kanatlı ve eklem bacaklılar cinsindendirler. Başlıca arı familyaları yaprak arıları, odun arıları, mazi arıları, eşek arıları, yol arıları, asalak arılar, kazıcı arılar ve bal arılarıdır. İnsanlar için yararlı olması dolayısıyla en önemli kabul edilen arı türü bal arısıdır.

Allah (cc), küçücük bir hayvan olan arıya ilham ederek ona bal yapmasını emretmiş ve arının ürettiği bu besin kaynağının şifa kaynağı olduğunu haber vermiş, insanlar asırlardan beri bu şifalı besin kaynağından faydalanmaktadır.

Bal Arısının Doğadaki Mükemmel Görevi

Bal arısının yaptıkları Kur'an'da şöyle tarif edilmektedir:

1. Evini (kovanını) inşa etmesi
2. Bal özünü toplamak için doğadaki faaliyeti
3. Bal üretmesi

¹ (16/Nahl 68-69)

² (28/Kasas 7)

³ (8/Enfal 12)

⁴ (16/Nahl 68)

⁵ (41/Fussilet 12)

⁶ (91/Şems 7-8)

Kur'an'ın saydığı bu üç faaliyeti de dişi arı olan işçi arılar gerçekleştirmektedir. Bu yüzden Kur'an'da arıdan sonra gelen fiile dişilik takısı eklenmiştir. Kur'an'ın saydığı bu faaliyetler ile erkek arıların hiçbir ilişkisi yoktur. Dişi olan işçi arılardan daha iri yapılı ve kocaman gözlü olan erkek arıların tek görevi genç ana arıyı dölemektir. Yaz sonunda bu görevini yerine getiren erkek arılar dişi arılar tarafından kovandan atılır ve dişi arıların bakımıyla yaşamaya alışkın oldukları için çok geçmeden açlıktan ölür.

Bal arısı eksiksiz cihazlarla donatılmış, 1.5 cm civarında bir vücut yapısına sahiptir. Bu vücudun içerisinde tıpkı diğer yaratıklarda olduğu gibi; çok iyi gören gözlerden koku almaya yarayan duyarlı vasıtalar kadar mükemmel biçimde bütün uzuvlar bulunmaktadır. Arının vücudu öylesine kusursuzdur ki; gözleri çok uzaklarda bulunan cisimleri altmış defa büyütülmüş olarak görür. 1 km ötedeki bir çiçeğin kokusunu alır ve kendi duyu vasıtalarına gelen diğer kokulara karıştırmadan mükemmel bir şekilde ayırarak düzene koyar. Nokta büyüklüğünde olan sinir düğümleri sayesinde hangi çiçeğin daha çok bal özü verdiğini ve hangi çiçek tozlarının toplanmaya hazır vaziyette beklediğini hatasız olarak ayırt eder. Kanatları yaklaşık saniyede beş yüz defa hareket eder. Ve çiçeğe yaklaşır yaklaşmaz, ondaki balözünü çok usta bir cerrahın vücudun bir parçasını koparıp alması gibi kısa bir sürede aliverir.

Anlar sadece bal üretmekle vazifelendirilmiş hayvanlar da değiller. Aynı zamanda çiçeklerin polen üretiminde de yardımcı olurlar. Çiçek özlerini almak için çiçeğe konduklarında, çiçek polenleri tüylü vücutlarına yapışır. Çiçekten çiçeğe kondukça bir çiçekten aldığı poleni diğerine iletmış olur. Bu sayede çiçeklerin tozlaşmasına ve çoğalmasına ve meyve oluşumuna yardımcı olurlar.

Bal Arısı Kolonisi: Kraliçe, Erkek Arılar ve İşçi Arılar

Arı ailesini meydana getiren bireylerin hepsi aynı yaratılış biçimine ve özelliğine sahip değildir. Ortalama on bin-altmış bin işçi arının yaşadığı bir arı topluluğunda üç çeşit arı vardır. Bal arısı kolonisi, tek bir dişi (kraliçe, bey veya ana) arı, erkek arılar ve işçi arılardan oluşur. Kolonide iç düzenin sağlanması önemlidir. Bal arılarının arasında iş bölümü vardır, inanılmayacak kadar düzenli bir iş bölümü yaparak yaşarlar. Arı kovanında daima birer kraliçe arı bulunur. Kraliçe arı ötekilerden daha büyük, karnı çok uzun. Kanatları ve iğnesi ise diğerlerinden daha kısadır. Çiftleşme ve yumurtlama organları vardır. Erkek arıyla çiftleşip ömrü boyunca yumurtlar. Günde yaklaşık bin beş yüz yumurta bırakır, bunların döllenmiş olanlarını kraliçe hücrelerine döllenmemiş olanlarını da erkek hücrelerine bırakır. Ağız yapısı dumura uğradığı için çiçeklerden bal özü toplamaya gitmez. Kovanın hem en önemli hem de en tembel üyesidir, kendini bile besleyemez. İşçi arıların taşıdıkları besinleri yer. Arı ailesinin büyük bir bölümünü kısır dişiler yani işçi arılar oluşturur. İşçi arılar kovanın bakımıyla yavruların yetiştirilmesi ile görevlidir. Petek gözlerinin bakımını ve temizlenmesini üstlenirler. Yeni petekler yapar, yavruları besler, yumurtaları gereken ısıda tutar, ısınmak için birbirlerine sokulur kovayı havalandırır ve korurlar. Bal özü ve çiçek tozlarını toplayıp kovana taşırlar.

Peteği de işçi arılar yapar. İşçi arıların kovan içi görevlerinin başında mum salgılamak ve petek örmek gelir. Karınlarının alt tarafında dört çift bal mumu bezi bulunur. Bu bezlerden plakalar halinde salgılanan mum ile petek oluşturulur. Plakalar halinde

salgılanan mumdan, ağız (bal mumunu çene-leriyle yoğurarak) ve ayak yardımıyla. Olağan üstü bir ustalıklarla birbirine bitişik, düzgün altıgen gözler inşa edilir. Acaba neden bu şekil dikdörtgen, beşgen, sekizgen değil de altıgendir? Bunu araştıran matematikçiler, alanın tamamen kullanılması ve en az malzemeyle petek yapılabilmesi için en ideal şeklin altıgen olduğunu ortaya koydular.

Birbirine eşit bu gözcükler o kadar mükemmeldir ki, insanın bunu cetvel ve pergel kullanmadan yapması mümkün değildir. Eğer bu gözcükler altıgen değil de üçgen, beşgen veya yedigen gibi başka geometrik biçimlerde olsaydı, gözcükler arasında işe yaramaz boşluklar kalacaktı. Sadece altıgen olduğunda gözcükler arasında hiç boşluk kalmamaktadır. Yine altıgen hücreler için kullanılan malzeme üçgen ya da dörtgen için kullanılan malzemedenden daha azdır. Diğer birçok geometrik şekilde ise kullanılmayan bölgeler ortaya çıkacaktı. Sonuç olarak altıgen hücre, en çok miktarda bal depolarken, yapılması için en az balmumu gereken şekildir.

İşçi arılarımız peteğin yapımına birkaç farklı noktadan başlarlar. İş ilerledikçe peteğin gözenekleri orta yerde birleşir. Bu durumda kaynaşma noktasındaki peteklerin açılırları yine kusursuzdur. Bu işçi arıların peteğin yapımına rastgele koyulmadıklarını, başlangıç ve bitiş noktaları arasındaki uzaklıkları, arkadaşları olan diğer işçi arılarının pozisyonlarını önceden çok ince bir şekilde hesapladıklarını ortaya koyar. İşte arı ilâhî ilim ve kudretin sevki ile en münasip olanı tercih edip yapmaktadır. Sonra arı yine Rabbinin emriyle her türlü çiçekli bitkilere ve ağaçlara konar, onların özünden yer. Sonra topladığı o çiçek özlərini getirir, kovanına bal olarak çıkarır. Arıların bal yapma işini yaparken kendi içlerinde çok ilginç bir sistemleri vardır. Bu

sistemin bazı özellikleri tespit edilmiştir. Mesela; arılar arasında bir başkan vardır. Vücutça diğerlerinden iri olan başkan ötekilerine hükmeder. Uçarken ve konarken hepsi başkana tabi olurlar. Son araştırmalarda arıların genellikle güneşin konumundan istifade ile yönlerini ayarladıkları, ayrıca rüzgârın esme istikâmeti ve dünyanın manyetik alanı gibi başka imkânlardan faydalandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca arılar kovan üzerinde daire veya sekiz çizerek birbirlerine yol tarif eder, çiçeklerin bulundukları alanlar hakkında bilgi aktarır, bu bilgileri alan diğer arılar, bilmedikleri çiçek alanlarını kolaylıkla bulur, dönüşlerinde de "arı hattı" denilen en kestirme yolu kullanırlar.

Arının karnından çıkan bal kırmızı, beyaz, sarı, katı veya sıvı gibi muhtelif renk ve özelliklerde olur. Bu da daha çok arının yaşadığı bölgeye, topladığı çiçeklerin özelliklerine göre değişir. Bal insan sağlığına çok faydalı, şifalı bir besindir. Balın vücuda şifa olduğu tıbben de sabittir. Rasulullah'ın (sav) bu yönde tavsiyelerinden biri şöyledir:

"Size şu iki şifa kaynağını tavsiye ederim: Bal ve Kur'an."⁷

"Bir adam Peygamberimize (sav) geldi ve 'Kardeşim ishal oldu.' dedi. Allah Resûlü (sav), **'Ona bal şerbeti içir.'** buyurdu. O da içirdi, fakat ishali daha da arttı. Bunun üzerine tekrar gelerek Rasulullah'a (sav) durumu anlattı. Rasulullah (sav) tekrar, **'Ona bal şerbeti içir.'** buyurdu. O da ikinci defa içirdi, fakat yine hastalığı arttı. Tekrar gelerek, 'Ya Rasulallah! İçirdim, fakat fayda vermedi.' dedi. Bunun üzerine Peygamber (sav), **'Git, ona bal şerbeti içir. Allah doğru söyledi. Fakat senin kardeşinin karnı yalan söyledi.'** buyurdu. O da bir kere daha içirdi. Allah şifa verdi ve iyileşti. Öyle ki, sanki bağından çözülmüştü."⁸

⁷ (İbn Mâce, Tıb 7)

⁸ (Buhârî, Tıb 24; Müslim, Selâm 91)

Burada bizim için son derece dikkat çekici olan nokta; Allah Resulünün (sav) adamın ısrarla, "kardeşim iyileşmedi" demesine rağmen Allah'ın, **"O balda insanlar için şifa vardır"** buyruğuna yakinen inanıp Allah'ın sözünden asla şüphe etmemesidir. Aynen bu şekilde Allah'ın kitabında varid olan her meselede ve her konuda Müslümanın takınması gereken tavır ve inanması gereken örnek durum budur. Pratik durum ne kadar bu ilâhî emirlere muhalif gibi görünse de Allah'ın emri o pratikten daha doğrudur.

Kaynaklarımızda anlatılan şu olay, dünya ve ahiret tüm dertlerimize şifa olması için Kur'an ve Sünneti nasıl hassas bir kulakla dinleyip nasıl ince bir kalple idra-ke çalışmamız gerektiğini ortaya koyar.

"Bir adam Ali'ye (ra) gelerek hafızasının zayıf olduğundan şikâyet etti. Ali (ra) ona 'Hanımın var mı?' diye sorup, 'evet' cevabını alınca şu tavsiyede bulundu, 'Hanımına söyle, sana mihrinden gönül rızâsıyla iki dirhem versin. Onunla süt ve bal al. Yağmur suyuyla şerbet yap. Aç karnına onu iç; umulur ki hıfzın kuvvetlenir.'"

Ali'nin bu sözü Hasan b. Fadl'a sorulunca, o bu reçetenin Allah'ın (cc) şu ayetlerinden alındığını söylemiştir: "Su hakkında, **'Biz gökten bereketli bir su indirmekteyiz'**,⁹ süt hakkında, **'İçenlerin boğazından kolayca geçen, lekelerden arınmış temiz bir sütle sizi besliyoruz.'**¹⁰ bal hakkında, **'Onda insanlara şifa vardır.'**¹¹ mihir hakkında da, 'Onu da gönül rahatlığı içinde afiyetle yiyin.'¹² buyurmuştur. Dolayısıyla bereket, şifa, âfiyet, boğazdan kolayca geçme ve hâlis olma gibi vasıflar bir şeyde toplandığı zaman onun yararlı olmasında şaşılacak bir şey yoktur."¹³

İmâm Muhammed b. Ali Tirmizî (rh) der ki: "Bal insanlar için şifa olmuştur. Çünkü arı, itaat ederek Allah'a boyun eğdi, kendi şehvetini terk ederek tatlı, acı, sevilen ve seilmeyen bütün meyvelerden yedi. O, Allah'ın emrine boyun eğince yediklerinin hepsi Allah için oldu ve hastalıklar için şifa hâline geldi. İşte bunun gibi kul Allah'a itâatkâr olur ve nefsânî arzularını terk ederse sözü hasta kalplere şifa olur."

Mü'min ve Bal Arısının Benzerliği

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine göre Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: **"Muhammed'in canını elinde tutana yemin olsun ki mü'min, bal arısı gibidir. Temiz olan şeylerden yiyip temiz olan bir şeyi üretir. Konduğu yeri kırmaz ve bozmaz."**¹⁴

Birçok arı çeşidi bulunmasına rağmen Rasulullah (sav) mümini bal arısına benzetmiştir. Çünkü mümin ile bal arısının bazı vasıflarını birbirine benzetmiş ve bunları zikretmiştir. Bu özelliklerden bazıları şöyledir:

1. Çalışkanlık ve Azimle İlerleyiş

Bal arısı güzel sonuca ve başarıya ulaşabilmek için ufak adımlar atar ama bu ufak adımları küçük görmez. Usanmadan, bıkmadan, yorulmadan, sabırsızlık yapmadan kendisine çizilmiş olan yolda yürümeye devam eder. Çok çalışır az ürün elde eder ama az ürününün de faydası çoktur.

⁹ (50/Kaf 9)

¹⁰ (16/Nahl 66)

¹¹ (16/Nahl 69)

¹² (4/Nisâ 4)

¹³ (Bursevî, Rûhu'l-Beyân, V, 65-66)

¹⁴ (Ahmed, 6872; Sahihu İbni Hibbân, 247; Es-Sunenu'l Kubrâ li'n Nesâî, 11278)

Bir kg bal için bir arı altı yüz bin ila sekiz yüz bin sefer yapar bir milyon çiçeğe konar. Yani önümüze gelen bir kg bal için bir arı dünyanın etrafını on kez dönmüş kadar yol kat etmiştir. Buna rağmen bir arı hayatı boyunca bir çay kaşığının sadece on ikide biri kadar bal toplayarak peteğe katkıda bulunur. Ve arı, "Bu kadar az işle ne olur?" demez, Allah'ın kendisine biçtiği kaderi yaşar. Biz de müminler olarak yaptığımız iş Allah içinse onu küçük görmeyiz. Birimiz bir işi yapar, diğerimiz başka bir işi yapar ve böylece ümmetin bir eksiği kapanmış olur Allah'ın izniyle. Ebu Zer'den (ra) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: **"Kardeşini tebessümle karşılamak dahi olsa hiçbir ameli küçük görme."**¹⁵ Ömer'den (ra) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: **"Kimi, yaptığı iyilik sevindiriyor ve kötülükleri de üzüyorsa o kimse mümindir."**¹⁶

2- Vahye Uygun Hareket Etmek

Bal arıları Allah'ın kendilerine vahyettiği yolda yürürler. Aynı şekilde mümin de kulluk yürüyüşünü vahyin rehberliğinde gerçekleştirir:

"Rabbin bal arısına şöyle vahyetti: 'Dağlardan, ağaçlardan ve onların yaptıkları bal kovanlarından kendin için evler edin. Sonra tüm meyvelerden ye ve Rabbinin senin için kolaylaştırdığı yollarda seyret.'"¹⁷

"Rabbinizden size indirilene uyun. O'ndan başka velilere uymayın. Ne de az öğüt alıyorsunuz!"¹⁸

Bal arılarının hayatında tam bir ihlas örneği vardır. Kimse işini kimse için yapmaz, onların Rabblerinin vahyine uymaktan başka hedefleri yoktur. İbn Kayyim'in dediği gibi ihlas; kişinin yaptığı işe Allah'tan başka şahit, O'ndan başka ödüllendirci aramamasıdır. İşte arı tam da böyledir. Mümin kul da Kur'an ve Sünnette Rabbinin ona gösterdiği yolun ve kanunların dışındaki yollara, kanunlara ve hayat programlarına uymaz; tağutların ve zalimlerin istedikleri hayat ölçülerine göre hayat yaşamaz.

3- Gaflet Karanlığından ve Şüphe Bulutlarından Uzak Durma

Bal arısı karanlıktan, sisten, rüzgârdan, dumandan, yağmurdan uzak durur. Mümin kulun da gaflet karanlığından, şüphe bulutlarından, fitne rüzgârlarından, haram dumanlarından, riya yağmurlarından uzak durması gerekir. Çünkü bunlar müminin imanını zayıflatır ve yok eder.

İbn Ömer (ra) şöyle buyurdu : "Arıyı işinden alıkoyan âfetler vardır. Bunlar da karanlık, havanın bulutlu olması, rüzgâr, duman, su ve ateştir. Mümin de böyledir: Onu da işinden bazı âfetler alıkoyar. Bunlar ise gaflet karanlığı, tereddüt ve şüphe bulutu, fitne rüzgârı, haram dumanı, taşkınlık suyu, keder ve üzüntü ateşidir."¹⁹

4- Yumuşaklık ve İncitmemek

Rasulullah (sav) bal arısı için **"o incitmez ve kırmaz"** buyurdu. Mümin de aynı şekilde yumuşak huyludur. İnsanları incitmez ve onlara zarar vermez. İyi huylu bir müminin hayatında kötü söze, kaba davranışa, şiddet ve nefrete yer yoktur. Zira o, Peygamberimizin şu sözlerini daima hatırlar: **"Mümin cana yakındır. İnsanlarla yakınlık kurmayan ve kendisiyle yakınlık kurulamayan kimsede hayır yoktur."**²⁰

¹⁵ (Müslim, 2626)

¹⁶ (İbn Mace, 2165)

¹⁷ (16/Nahl 68-69)

¹⁸ (7/Araf 3)

¹⁹ (Bursevî, Rûhu'l-Beyân, V, 65-67)

²⁰ (İbn Hanbel, II, 400)

"Kendisi cehennem ateşine ve cehennem ateşi de kendisine haram olan kişiyi size bildireyim mi? Cana yakın, yumuşak huylu, kolaylaştırıcı kimse."²¹

"Allah refiktir (yumuşaktır), yumuşaklığı sever ve yumuşaklığı sebebiyle (müminden) râzı olur. Sert insanlara yapmadığı yardımı, yumuşak tabiatlı kişilere yapar."²²

Cana yakın ve yumuşak huylu olan kişi, cehennem ateşine uzaktır. Zira o, cana yakınlığı ve yumuşak huyu ile cehennem alevini bile söndürür. Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: **"Kendisi cehennem ateşine ve cehennem ateşi de kendisine haram olan kişiyi size bildireyim mi? Cana yakın, yumuşak huylu, kolaylaştırıcı kimse."**²³

Cana yakınlık ve yumuşak huyluluk, insanları cezbeder. İnsanlar, yumuşak huylu kişilerle kolayca ülfet tesis eder ve yakınlaşır. Ama bunun aksi sert ve kaba olmakta iticilik vardır. İnsanlar, sert ve kaba olan kişilerle yakınlık kuramadığı gibi ondan uzak durmak isterler.

5- Birlik ve Yardımlaşma

Arılar cemaat halinde yaşarlar ve kusursuz bir ümmet bilinci içinde çalışırlar. İmamlarına asla hıyanet etmezler, imam olarak adaylar arasından en vasıflı olanı seçerler. Diğerlerini fitneye meydan vermemek için etkisiz hale getirirler. Bir kovanda onlarca farklı iş yapılır ve her bir arı ne yapacağını bilir, kargaşa ve gürültü patırtı olmadan herkes kendi işini yapar. Kimsenin kimseyi uyarmasına gerek kalmaz.

Örneğin; bir kovanda işçi arılar ya kovan içi hizmet ya da kovan dışı hizmetle görevini yerine getirir, kovan içi hizmeti yapan arılar ömrünün ilk yarısını (yirmi günlük bir süre) kovan içi hizmetle geçirir. Kovan dışı hizmet bu acemilik ve olgunlaşma süresinin tamamlanmasından sonra başlar ve artık bal, polen, propolis ve su gibi maddeleri kovan içine taşıyan bir birey olur. İslam toplumu da böyledir, her şey bir plan ve program dâhilindedir. İslam toplumunun Müslümanlara yüklediği görev dağılımı ile arıların yüklendiği görev dağılımı yakın benzerlik gösterir.

Bir kolonide 50.000 – 80.000 arası arı yaşar. Bu kadar arı bir arada yaşayabiliyorsa demek ki biz müminler de bal arıları gibi cemaat halinde yaşamaya dikkat etmeliyiz. Nasıl ki bal arıları bal üretmek için kovana ihtiyaç duyuyorsa bizim de İslam adına çalışabilmemiz için müminlerle birlikte olmaya ihtiyacımız var. Özellikle aynı dertleri taşıdığımız kardeşlerimizle bir araya gelip cemaat oluşturmamız. Cemaatin küçüklüğü büyüklüğü fark etmez.

İslam adına yaptığımız hiçbir iş küçük değildir. Kardeşlerimizle çalışırken işbirliği halinde olmalıyız. Sevgi ve saygı çerçevesinde davranmayı karakter haline getirmeliyiz. Gerektiğinde fedakârlık yapmayı ve paylaşmayı bilmeliyiz ve tüm bunları yaparken de bal arıları gibi samimi olmalıyız. Ebû Mûsâ El-Eş'arî (ra) Allah Resulünün (sav) parmaklarını birbirlerine kenetleyerek şöyle dediğini rivayet etmiştir: **"Müminler bir binanın tuğlaları gibidir, birbirine destek olurlar."**²⁴

²¹ (Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 45)

²² (Muvatta', İstizân, 15)

²³ (Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 45)

²⁴ (Buhari, 2446; Müslim, 2585)

6- Çalışkanlık ve İrade

Bal arılarının işleri vakitlerinden çoktur. Tembel ve aylak dolaşanlara hayat hakkı tanımazlar. Yunanlı bir düşünür talebelerine, "Peteklerindeki arılar gibi olun" diye tavsiyede bulunur. Talebeleri, "Arılar peteklerinde nasıl olur?" diye sorunca şöyle cevap verir: "Arı, yanında tembel birini barındırmaz. Onu kovar ve petekten uzaklaştırır. Çünkü petek dardır, bal tükenir. Tembel değil dinç olan çalışır."

Bal arıları bir işi bitirip yeni bir işe koyuluyorlar. Boşa kaybedecek bir anları bile yok. Çünkü işleri vakitlerinden çok ve bu işleri yapmaları için de güçlü bir iradeye sahipler. Madem biz bal arılarına benziyoruz o halde onlar gibi olmamız gerek. Bir günümüzü iyi planlamalı ve bu planı gerçekleştirmek için güçlü bir iradeye sahip olmalıyız. Unutmayalım insan, tabiatı boşluk kabul etmez. O halde biz de her anımızı doğru olan işlerle; kendimize, çevremize ve insanlığa faydalı olacak işlerle geçirmeye çalışmalıyız.

"(Öyleyse) boş kaldığında hemen (ibadet ve taate koyul ve) yorul. Ve yalnızca Rabbine rağbet et/yönel."²⁵

7- Temizlik ve Helal Lokma

Bal arısı temiz şeyleri yer. Temiz şeyleri yediği için de temiz ürün olan balı ortaya koyar. Mümin de bal arısı gibi olmalı, helal ve tayyib olan şeyleri yemeli. Yalnızca ağzına helal lokma girenin temiz işler ortaya koyabilir. Mümin ferasetli olmak zorundadır. Unutulmamalıdır ki, şuursuzca yenilen her lokma, içilen her yudum, insanı fizyolojik ve mânevî mânâda ya yeniden inşâ etmeye vesile olmakta ya da çöküşüne sebebiyet vermektedir. Peygamberimiz (sav) şöyle buyurur: **"Allah güzeldir, güzel olanı sever; temizdir, temizliği sever; kerem sahibidir; cömertliği sever."**²⁶

²⁵ (94/İnşirâh 7-8)

²⁶ (Müslim, İmân, 147; Tirmizî, Edeb, 41)

Allah (cc) müminlere emrettiğini Resullere de emretmiştir: **"Ey Resuller! Temiz şeylerden yiye ve salih amellerde bulunun. Şüphesiz ki ben, yaptıklarınızı bilmekteyim."**²⁷

8- İmanın Berraklığı ve Saflığı

Temizlik, imandandır ve iman kalbi, inkâr, nifak, şirk, şüphe ve batıl şeylerden temizler. Bu yüzden mümin, her yönüyle temiz insandır. O, habis duygu ve düşüncelerden, kirli emellerden, pis işlerden ve yerlerden uzak durur. Maddî manevî en saf, en duru ve en temiz kaynaklardan beslenir ve en yüce amaçlar peşinden koşar. Kendisinden iman, ibadet, ahlak, adalet, hayır, hasenat, iyilik ve takva gibi hep en safî şeyler hâsıl olur. Sözleri, yapıp ettikleri, yiyip içtikleri, işleri ve kazançları tertemizdir. Ömrünü temiz ve nezih ortamlarda, temiz ve nezih insanlarla birlikte ve salih ameller peşinde geçirir. Allah Resûlü, bu noktalarda onu, bal arısına benzetir ve şöyle buyurur: **" Mümin bal arısına benzer. Temiz olanı yer, temiz olan şeyler ortaya koyar..."**

9- Düşmanlara Karşı Güç Birliği

Arılar da müminler de düşmanlarını birlikte hareket ederek püskürtürler. Bir eşek/yaban arısı tek başına teker teker yakaladığı yaklaşık bin bal arısını öldürebilir. Dolayısıyla bu arılar, birkaç bal arısı için güçlü bir düşmandır. Bu düşmanı defetmek için yüzlerce bal arısı hep birlikte üzerine çullanır, 'ısı topu' adı verilen savunma sistemiyle etrafını sardıkları yaban/eşek arısını merkeze alıp 44-45 derece sıcaklıkla öldürürler. Mümin de böyledir. Güçlü düşmanlar karşısında tek kaldığında -Allah'ın (cc) rahmet ettikleri müstesna- av olması kaçınılmazdır. Ancak bir araya gelmekle düşmanlarının üstesinden gelirler.

²⁷ (23/Mü'minün 51)

"Şüphesiz ki Allah, kendi yolunda, kenetlenmiş bir bina gibi saf hâlinde savaşırları sever."²⁸

"Onlar ki; başlarına bir haksızlık geldiğinde yardımlaşırlar."²⁹

Sonuç

Mümin, tıpkı bal arısı gibi, azimle çalışmalı, sabırla hedeflerine ulaşmaya çabalamalı ve her işinde Allah'ın rızasını gözetmelidir. Bal arısının yaşamındaki sadelik, temizlik ve işbirliği prensipleri, müminin hayatına da örnek teşkil etmelidir. Mümin, her zaman temiz işlerle meşgul olmalı, helal lokmalarla beslenmeli ve manevi temizliğe özen göstermelidir. Ayrıca, bal arıları gibi cemaat bilincine sahip olarak, birlik ve beraberlik içinde hareket etmeli, fitneye karşı dikkatli olmalı ve İslam'ın emirleri doğrultusunda hayatını şekillendirmelidir.

Bal arısının hayatındaki hikmetler, müminin yaşamında güçlü bir rehber olmalıdır. Hem bireysel olarak hem de toplumsal düzeyde bu değerleri içselleştiren bir mümin, Allah'ın rızasına en yakın şekilde yaşamış olur.

Allah, müminlerin kalplerini ve zihinlerini doğru yola iletsin, bizleri imanlı, ihlaslı, çalışkan, azimli, temiz ve hayırlı işler yapan kullardan kılsın.

Selam ve Dua ile.

²⁸ (61/Saff 4)

²⁹ (42/Sura 39)

Kişi Öldüğü Hal Üzere Dirilir

Burak Gültepe

Hüsn-i Hâtîme ve Sû-i Hâtîme

Nefsimize soralım; acaba hangi ameli yaparken vefat etmek isterdin?

Çoğumuz güzel salih amellerden sayacaktır. Lakin güzel bir sonu hak edip etmediğimiz meçhuldür. Yine çoğu kimse son anın önemini bilmekten de gafildir. Bunun önemini hatırlatmak adına hadis-i şerifimiz şöyledir:

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :

يَبْعَثُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ. (رَوَاهُ مُسْلِمٌ)

Cabir (ra.) Rasulullah (sav.) şöyle buyururken iştmişti:

“İnsanlar kıyâmet gününde, öldükleri hâl üzere diriltileceklerdir.”¹

Şerh:

Ölüm anı, insanın bu dünyadaki son sınavı ve ahiretin ilk adımıdır. Bu nedenle, nasıl yaşadığımız kadar nasıl öleceğimiz de büyük önem taşır. Müslümanlar için ideal olan, hüsn-ü hatimeye, yani imanlı ve güzel bir sona erişmektir.

Hüsn-ü hatimeye ulaşmak için öncelikle imanımızı kuvvetlendirmemiz ve tahkiki iman mertebesine ulaşmamız gerekir. Bunun yanında Allah'ın emirlerine riayet ederek, günahlardan uzak durarak ve günah işlediğimiz zamanlarda da tevbe ederek bir hayat sürmemiz önemlidir.

"Kişi nasıl yaşarsa öyle ölür, nasıl ölürse öyle dirilir" hadisi bize bu dünyadaki hayatımızın ahiretteki hayatımız üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğunu gösterir. Bu nedenle, dünyayı ahiretin tarlası olarak görmeli ve ona göre davranmalıyız.

Hevalarına göre yaşayanlar, günahlara dalanlar ve dünyalık peşinde koşanlar şans eseri güzel bir sonuca ulaşmayı beklememelidir! Nasıl yaşadılarsa öyle ölecek ve ahirette de bunun hesabını vereceklerdir.

"Andolsun zamana ki, insan gerçekten ziyan içindedir.”²

Bir ömür boyu sazın tellerine dokunan biri, son anında da eli saza gidecektir. Müzikle ve içkiyle günlerini geçiren biri de genellikle aynı halde hayata veda edecektir. Bunu bilen mümin, vaktini nerede ve nasıl geçirdiği hesap eder/etmelidir. Akıllı bir mümin, son nefeste nasıl can vermek istiyorsa hayatında da hayırla meşgul olur.

Ömrünü çarçur eden insanlara baktığımızda "Bu dünyada niçin varsınız?" sorusuna verdikleri cevaplar tüyler ürperici! Mikrofon uzatıldığında, bu hayatın "gezmek, eğlenmek, yiyip içmek, evlenmek, tanışmak, gönül eğlendirmek" için yaşanması gerektiğini söylüyorlar... Elbette komiklik yapmak gibi bir niyetleri yok fakat bu cevaplar içlerindeki boşluğu da gözler önüne seriyor. Maalesef bu dünyada niçin yaşadığını bilmeyen birçok insan var. Ölüm her geçen gün yaklaşıyor hakikatten bihaber bir şekilde yolun sonuna doğru ilerliyorlar.

¹ (Müslim)

² (103/Asr 1-2)

Kur'an'la dirilenler, bu dünyanın, ölümün ve akıbetin sırrını çözmüşlerdir. Zira onlar, Rablerinden aldıkları emirlerle, son nefeslerine kadar ne yapmaları gerektiğini bilen seçkin kullardır;

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

“Ve yakın sana gelinceye kadar Rab-bine ibadet et.”³

Yakın kelimesinin manası 'kesin bilgi' demektir. Yakın, burada ölüm manasında kullanılmıştır. Yani ölüm anında gözlerden perde kalkacak, gayb hakkında kesin bilgiye ulaşılabilecektir. O halde anlam 'ölüm sana gelinceye kadar Rabbinizi razı etmeye çalış, emirlerini yerine getir, yasaklarından kaçın, kaderine razı ol ve her halükârda Elhamdulillah de' demektir. Kur'an'ın rehberliğinde bir hayatı yaşa, istikamet üzere amel et. Herkes hak ettiğine ulaşacaktır.

Yarın ne kazanacağımızı bilmemekteyiz. Yarın bize ne getirecek ne götürecektir tahmin bile edemiyoruz. Bugün belki evliyiz ama yarın olmayabiliriz. İşimiz bugün vardır ama yarın olmayabilir. Sağlığımız vardır, paramız bugün vardır ama yarın olmayabilir. Ya peki hayatımız...

Nebi (sav) şöyle buyurdular; **“Zevkle-ri bıçak gibi keseni çok hatırlayın!”⁴**

'Bıçak gibi' tabiri manidardır! Mesela bir ekmek düşünün, bıçakla ortadan kesildi mi artık iki ayrı parça olurlar. Bir anda farklı bir duruma geçerler. Hadiste geçtiği üzere, bıçak gibi kesen, bambaşka bir durum ortaya çıkaran şey 'ölüm'dür. Yani zevkleri bıçak gibi kesen ölümü çok anın, demektir. Bugün hayatımız var olabilir ama ölüm geldi mi, artık bir an sonrasında

hayat sahibi olmayacaksınız. Eşiniz bir anda dul olacak, küçük çocuklarınız varsa yetim kalacak. Artık malınız, paranız sizin olmayacak. Artık toprağın üstünün değil altının adamı olacaksınız. Güzelliğiniz bir anda solup gidecek ve artık size isminizle de hitap etmeyecek; mevta diyecekler.

Her şeyi inkâr eden birileri bulunabiliyor. Mesela Allah'ı, Rasulünü, ahireti, cenneti veya cehennemi, belki de hepsini inkâr ederler, şüphe edenler bulunuyor. Ama bütün ateistlerin, deistlerin bile kabul ettiği bir gerçek var!

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبَلُّوْكُمْ بِالْشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

“Her nefis ölümü tadıcıdır. Biz sizi, şerle de, hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz bize döndürüleceksiniz.”⁵

Kimsenin kaçıışı olmadığı ölümü hepimiz tadacak, bütün canlılar ölecek. Bu ölüm, mecburi bir istikâmet, kaçınılmaz bir sondur. Bu hayat sınavında Allah'a döneceğiz; her türlü niyet ve gayretimizden hesaba çekileceğiz.

Son Anın Nasıl Bir An Olsun İstersin?

Rasulullah (sav), ruhunu teslim etmeden önce nasihat, zikir ve dua ile meşgul olmuştur. Ümmetine son nasihatlerinde şunlara dikkat çekmiştir:

• **Namaz hususunda Allah'tan korkmak:** Namazın önemini vurgulamış ve onu ihmal etmemenizi öğütlemiştir.

• **İnsanlara iyi davranmak:** Hanımlarınıza, emriniz altındaki insanlara iyi davranmanızı ve onlara merhametle yaklaşmanızı hatırlatmıştır.

³ (15/Hicr 99)

⁴ (Tirmizi)

⁵ (21/Enbiyâ 35)

• **Aşırı yüceltmemek gerekir:** Ne Allah'ın Rasûlünü ne de başka bir zatı aşırı yüceltmemeli (ilahlık vasıfları vermemeli) kabri, mescid ve ibadet edilen yer edinilmemelidir.

• **Sabır:** Hastalığa, musibete sabredilmeli, isyan edilmemelidir.

Aişe anamızın kolları arasında ise "maa'r-refîkil-a'lâ" (en yüce dost) sözüyle ruhunu teslim etmiştir. Bu söz, Allah'a olan teslimiyetini ve O'na kavuşma arzusunu gösterir.

Rasulullah'ın (sav) Son Anlarından Dersler:

• Son anımızda da Allah'ı zikretmeli ve O'na yalvarmalıyız.

• Nasihat etmeli ve iyiliği tavsiye etmeliyiz.

• Dünya nimetlerine değil, ahiret yurduna odaklanmalıyız.

• Allah hakkında hüsnü zan beslemeli, teslim olmalı ve O'na kavuşmayı arzulamalıyız.

Rasulullah'ın (sav) vefatı, ümmet için büyük bir üzüntü sebebi olmuştur. Ancak onun sünneti ve nasihatleri, kıyamete kadar yolumuzu aydınlatmaya devam edecektir.

Ömer'in (ra) Şehadeti

Ömer'in (ra) halifeliği döneminde İslam toprakları büyük bir hızla genişledi. Medine'de bulunan Ömer, uzaktaki ordular ve fethedilen topraklar hak ve adaletle yönetiyordu. Tüm gücünü ve gayretini dinin yücelmesi için harcıyordu. Şehitliği

arzu ediyor, fakat savaştan uzak bir konumda olduğu için bu imkânsız gibi görünüyordu. Ancak Allah'ın planı farklıydı. Kullarının niyetlerini bilen Allah, Ömer'in şehadet arzusunu da biliyordu. Ve bir gün, Medine'ye gelen Fars kölesi Ebû Lü'lüe tarafından sabah namazında iken zehirli bir hançerle saldırıya uğradı. Ömer (ra) bu saldırıda şehit oldu ve Allah katında yüce bir makama ulaştı.

Ömer'in (ra) Şehadetinden Dersler:

• Allah, kullarının niyetlerini bilir ve onlara en hayırlısını verir.

• Şehadet, Allah'ın dilediği kullarına nasip ettiği özel bir mertebedir.

• Din uğrunda yapılan her türlü gayret Allah katında karşılıksız kalmaz.

• Ömer'in (ra) hayatı ve şehadeti, Müslümanlar için örnek ve ilham kaynağıdır.

Osman (ra) ise iffetli bir hayat yaşadı, Rasulullah'a (sav) tabi oldu ve kıızıyla evlendi. İslam'a en güzel bir biçimde destek verdi. Kur'an'a önem verdi, ümmetin önüne geçti, yön verdi. Peki, böyle bir hayat nasıl son bulabilir. Günah işlerken canını verebilir mi? Elbette kimsenin garantisi yok ama böylesine gayretli bir müslümanın, Osman (ra)'ın ölümü oruçlu iken ve Kur'an okurken gerçekleşti. Şehadeti Medine'de tatmış İslam halifesine ne mutlu!

Ne gariptir ki, Medine'de evi radikal bir grup tarafından muhasara altına alınmıştı. İhtilafı olmakla birlikte tam 22 gün sürdü. Osman (ra) ise Nebi (as) Medine'sinde kan

dökülsün istemiyordu. Ve neticede bilinen bu olay oldu ve Osman (ra) şehadeti hem de İslam devletinin merkezinde tatti. Osman (ra) önünde Mushaf vardı ve kanı;

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

"Onlara karşı Allah sana yeter. O işitendir, bilendir"⁶ ayeti kerimesinin üzerine aktı.⁷

Biz her hatırladığımızda ne kadar üzülsek de, Osman (ra) için bu mükemmel bir sondu. Kıyamet gününde kanları ile dirilecektir. Allah kendisinden razı olsun.

Osman'ın (ra) Şehadetinden Dersler:

- Sabır ve tahammül, her müslümanın sahip olması gereken önemli bir fazilettir.
- Fitne ve kargaşadan uzak durmak, her müslümanın görevidir.
- İslam'a ve ümmete hizmet edenler, Allah katında yüce bir makama ulaşırlar.
- Osman'ın (ra) hayatı ve şehadeti, Müslümanlar için örnek ve ilham kaynağıdır.

Ali (ra), sabah namazından önce hain bir pusuya düşürülerek zehirli bir kılıçla yaralandı. Kan kaybediyor olmasına rağmen, son anlarında bile ümmete nasihat etmekten geri durmadı. "Vah, tüh, canım yanıyor" gibi sözler sarf etmedi. O da İslam topraklarında şehadeti tadacak ve yüce bir makama ulaşacaktı.

İmam Ebu Hanife, ömrünü ilme adanmış, yıllarını Kur'an ve sünnet ile geçirmiş bir alimdi. Kanaatkâr, cömert, güvenilir, abid ve zahid bir kişiliğe sahipti. Eline kılıç almamış birisine ölüm herhalde ya Kur'an başında ya da yatağında gelmesi gerekmez miydi?

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

"Allah, emrinde galibdir, (iradesi geri çevrilemez) fakat insanların çoğu bunu bilmezler."⁸

Elbette Allah her şeyi bilmektedir ve emrinde galip olandır. O zaman ki devlet, İslam devleti olmasına rağmen, zalimlere kadılık yapmadığı için zindanlara atılacaktı. Kendisi Bağdat'ta vefat etti ve zehirlenerek öldürüldüğü, cenazesinin hapisten çıkarıldığı da söylenir. Yani büyük imam da şehadeti tadanlardandır.

Ebu Hanife'nin (ra) Şehadetinden Dersler:

- Zalimin zulmüne karşı susmamak ve hakkı savunmak önemlidir.
- İlim sahibi olmak, her zaman kolaylık ve rahatlık getirmiyor.
- Allah'ın rızasını gözetmek ve ona göre yaşamak her şeyden önemlidir.
- Ebu Hanife'nin (ra) hayatı ve ölümü, Müslümanlar için örnek ve ilham kaynağıdır.

Bütün hepsini iyi tefekkür edelim... Evet, bu faziletli insanların hepsi güzel bir sona (hüsn-ü hatime) erişmişlerdir. Fakat bu güzel sonlar, onların "karakaşları" veya "badem gözleri" için verilmemiştir. Zaten Allah katında yakışıklı olmanın veya güzel olmanın bir önemi yoktur. Önemli olan kalptir, ameldir, Allah korkusudur. Biz de kendimizi iman hakikatleriyle, tevhid ilmiyle, Kur'an okumakla, sünneti öğrenmekle, şirkten sakınmakla, takvalı olmakla, tağutu reddetmekle, salih amel işlemekle ve benzeri konularda geliştirir, ölüm gelinceye kadar Allah'ın razı olduğu hayatı yaşarsak, Rabbim bizlere de güzel bir son nasip edecektir.

⁶ (2/Bakara 137)

⁷ (Beyhaki)

⁸ (12/Yûsuf 21)

إِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

"İnsanların hesapları yaklaştı. Ama onlar hâlâ gaflet içinde (Hakk'tan) yüz çevirmektedirler."⁹

Bu ayette insanlar, mahşer gününden, Rablerinin huzuruna çıkarılıp amellerinin hesabını verecekleri günün uzak olmadığı söylenerek uyarılmaktadır. Ne var ki çoğu insan, uyarılara ne kulak asıyor ne akıbetlerine kafa yoruyor ne de Rasûlün mesajını dinliyorlar.

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

"O gün (hesab için) arzolanırsunuz. Sizden hiçbir sır gizli kalmaz."¹⁰

Zorlu güne, Kıyamet gününe yaklaşıyoruz. O gün şahitlik edecek, gerçekleri açığa çıkaracaklar vardır. Sana şahitlik edecek varlıklar dördtür:

1) Melekler amellere şahitlik edecektir. Yüce Allah şöyle buyurur: **"(O gün) herkes, yanında bir sürücü ve bir de şahitle beraber gelir."**¹¹

Ayette geçen sürücü ve şahidin iki melek oldukları, birinin mahşere sevk etme, diğerinin de amellere şahitlik etme görevini yerine getirdikleri söylenmiştir.

2) Yine Nebiler ümmetlerine şahit olacaktır. Ayet şöyle: **"Her ümmetten bir şahit getirdiğimiz ve seni de onlara şahit olarak gösterdiğimiz zaman, halleri nice olacak."**¹²

3) Ümmet-i Muhammed insanlara şahitlik edecektir. Yüce Allah şöyle buyurur: **"İşte böylece biz sizi insanlığa şahitler olmanız, Resul'ün de size şahit olması için vasat bir ümmet kıldık."**¹³

4) İnsanın azaları o gün neler yapıp ettiğini söyleyecektir. **"Dillerinin ve ellerinin aleyhlerinde şahitlik edecekleri o (Kıyamet) günü..."**¹⁴

Rasulullah (sav.)'den bir dua ile konuyu noktalayacak olursak, O (sav.) şöyle dua ederdi;

"Ey kalbleri çekip çeviren Rabbim! Kalbimi dînin üzere sâbit kıl."¹⁵ **"Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize dünyada iyilik, güzellik ve nimet ver, ahirette de iyilik, güzellik ve nimet ver ve bizi ateş azabından koru."**¹⁶

⁹ (21/Enbiyâ 1)
¹⁰ (69/Hâkka 18)
¹¹ (50/Kâf 21)
¹² (4/Nisâ 41)

¹³ (2/Bakara 143)
¹⁴ (24/Nûr 24)
¹⁵ (Tirmizi)
¹⁶ (Buhari)

Müzzemmil Suresinden Dersler

Salih Bağırhan

Müzzemmil Suresi, Mekke'de indirilmiş olup yirmi ayetten oluşmaktadır. "Müzzemmil" ismi, örtüsüne bürünen anlamına gelir. Bu sure, vahyin başlangıcında Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) konu alır. Allah (azze ve celle) bu surede Resulüne örtüsünden sıyrılıp Rabbinin mesajını iletmek için kalkmasını emretmiştir.

Müzzemmil Suresi'nin Nüzul Sebebi

Bu sure, Efendimize vahyin ilk dönemlerinde inmiştir. Başlangıcında Rasululullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Hira mağarasında ibadetle meşgulken dönüşte gökyüzünden gelen bir ses duymuş ve büyük bir korkuya kapılmıştır. Hatice'ye (radiyallahu anha) gidip "Beni örtün, beni sarın!" diyerek endişesini dile getirmiştir. Bu olaydan sonra Müddessir Suresi'nin ardından Müzzemmil Suresi nazil olmuştur.

Surede, Efendimize yapılan eziyetlere karşı teselli ve destek vardır. Allah, bu surede Resulüne büyük bir nezaket ve şefkatle hitap etmiştir:

يَا أَيُّهَا الْمَرْمَلُ

"Ey örtüsüne bürünen!"¹

Bu hitap, Peygamber Efendimiz'in ruh halini anlamaya yönelik bir merhamet göstergesidir. Bundan dolayı sureye "Müzzemmil" ismi verilmiştir.

Önceki Sureyle İlgisi

Allah Teâlâ, Cin Suresi'ni peygamberlerin mesajlarını ilettiklerini vurgulayarak sonlandırmıştır:

لِيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ

"Şüphesiz, onların Rablerinin mesajlarını tam olarak ilettiklerini bilsin."²

Müzzemmil Suresi ise bu bağlantıyı Kur'an'ın son peygamberi olan Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e hitap ederek pekiştirmiştir:

"Ey örtüsüne bürünen!"

Müfessir Alusi şöyle der: Müzzemmil Suresi'nin başındaki **"Gece kalk"** ifadesi, Cin Suresi'nin sonunda geçen **"Allah'ın kulu O'na ibadet etmek için kalktığında"** ayetiyle ve **"Mescitler Allah'a aittir"** ayetiyle yakından ilişkilidir.

Müzzemmil Suresi'nden Çıkarılacak Dersler

Müzzemmil Suresi'nde yer alan belli başlı hikmetler şunlardır:

1. Her Zaman Allah'a Tevekkül Etmek

İnsan her durumda Allah'a güvenmeli ve işlerini O'na havale etmelidir.

2. Gece Namazını İhmal Etmemek

Gece namazının (teheccüd) önemi vurgulanmış, bu ibadetin Allah'a yakınlaşmada ve duaların kabulünde en etkili zaman olduğu belirtilmiştir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) gece kalkmaya ve Kur'an'ı tertil üzere okumaya teşvik edilmiştir:

فَمِ اللَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا
نَّصَفَهُ أَوْ انْقُصَ مِنْهُ قَلِيلًا

"Gecenin birazı hariç, kalk ibadet et! Gecenin yarısında yahut bundan biraz eksilt."

وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا

"Kur'an'ı tane tane, sindirerek oku."

Müzzemmil Suresi'nde Gece Namazının Hükümü

Allah Teâlâ, Müzzemmil Suresi'nin başında şöyle buyurmuştur:

¹ (73/Müzzemmil 1)

² (72/Cin 28)

"Gecenin birazı hariç, kalk ibadet et! Gecenin yarısında yahut bundan biraz eksilt."³

İslam davetinin ilk döneminde gece namazı farz kılınıyordu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve sahabeler bir yıl boyunca gece namazı kılmaya devam ettiler. Daha sonra hasta olanlar, gece boyu kalkamayacak durumda olanlar ve Allah yolunda cihad edenler için Müzzemmil Suresi'nin son ayetleri nazil oldu ve bu hüküm hafifletildi.

عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرَضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ

"Allah, içinizden hastalar, yeryüzünde dolaşıp Allah'ın lütfunu arayanlar ve Allah yolunda savaşanların olacağını bildiği için (gece ibadetini kolaylaştırdı)" (Müzzemmil, 20)

Beş vakit namaz farz kılındı ve gece namazı, farz olmaktan çıkarılarak nafile ibadet haline getirildi.

Gece namazı, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) sünneti olan kuvvetli bir ibadettir ve müminleri Rabbine yaklaştırır. Gece namazı kılmak, kişinin imanındaki samimiyeti ve ibadetindeki ihlası gösterir. Bu ibadet, büyük bir fazilete ve Allah katında büyük bir sevaba sahiptir. Müslümanın hayatında derin etkiler bırakır; insanı fitnelerden korur, cehennem azabından kurtarır ve cennete girmesine vesile olur.

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar! Selamı yayınız, yemek yediniz, insanlar uykudayken gece namazı kılınız ki selametle cennete giresiniz."⁴

3. Allah'ı Gözetmek ve O'nu Unutmamak

Allah her işte gözetilmeli, dünya hayatında sadece O'na yönelerek zikredilmeli ve tesbih edilmelidir.

4. Eziyetlere Karşı Sabırlı Olmak

Peygamber Efendimize, kavminin yaptığı eziyetlere karşı sabırlı olması ve onlara güzellikle yaklaşması öğütlenmiştir:

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا

"Onların söylediklerine sabret ve onlardan güzellikle uzaklaş."⁵

Allah'ın hem dünyada hem de ahirette zalimlere hak ettiklerini vereceği belirtilmiştir:

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا

"Şüphesiz Bizim katımızda ağır zincirler ve cayır cayır yanan bir ateş vardır."⁶

5. Önceki Kavimlerden Alınacak İbretler

Geçmiş kavimlerin peygamberleri yalanlayıp eziyet etmeleri sebebiyle nasıl helak edildiği hatırlatılmıştır. Bu örnekler, Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve selle) kendi kavminin eziyetlerine karşı sabırlı olması için bir teselli kaynağıdır:

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا

"Size bir Peygamber gönderdik, Firavun'a gönderdiğimiz gibi. Firavun, o Peygamber'e isyan etti ve Biz de onu ağır bir şekilde yakaladık."⁷

7. Allah'ın Rahmeti ve Müminlere Kolaylık

Sure, Allah'ın müminlere rahmetini ve kolaylık sağlamadaki hikmetini ortaya koyar. İnsanlar, namaz, zekât ve iyilikle Allah'ın rızasını kazanabilir. Bu ibadetlerin büyük bir sevapla karşılık bulacağı vurgulanmıştır:

وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا

"Kendiniz için hayır olarak ne yaparsanız, Allah katında daha hayırlısını ve daha büyük bir mükâfatını bulacaksınız."⁸

⁵ (73/Müzzemmil 10)

⁶ (73/Müzzemmil 12)

⁷ (73/Müzzemmil 15-16)

⁸ (73/Müzzemmil 20)

³ (73/Müzzemmil 2-3)

⁴ (Tirmizi, Kıyamet 42)

Takva

Nasihatimiz Var

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

İlim Tahsil Etmenin Önemi

Muhammed Fırat

Hiç şüphesiz ki ilim bir nurdur. Allah için ilim tahsil etmek ibadettir. İlmi aramak cihaddır. Bilmeyene öğretmek sadakadır. İlmi müzakere etmek tesbihtir. Allah ancak ilimle bilinir ve Allah'a ancak ilimle ibadet edilir. Allah, kavimleri ilimle yüceltir ve diğer insanlara üstün kılar. Milletler ancak ilimle doğru yola erişebilir.¹

Allah indinde konumu en yüksek olanlar, Allah ile kulları arasında yer alan kimse-lerdir ki, bunlar da nebiler ve âlimlerdir.²

İblis'e fakihin ölümünden daha çok sevimli gelen hiçbir şey yoktur.³

İnsanların helakinin alameti ise hiç şüphesiz fâkihlerin ölmesidir.⁴

Yaşadığımız şu zamanda Müslümanların en büyük sorunlarından bir tanesi sahih olan ilimden uzak kalmalarıdır. Kendisini İslam'a nispet ettiği halde dinleri hakkında hiçbir sahih bilgiye sahip olmayanlar bir tarafa sahih tevhid inancına sahip olan kesimler dahi akidelerini ilmi bir temel üzerine oturtamamaktadırlar.

Bir ümmetin başı ne şekilde düzelmişse sonu da hiç şüphesiz aynı şekilde düzelecektir. Bu ümmetin başının düzelmesi ise ilimle olmuştur. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah'ın kendisine vahyettiği ilmi ahabına tebliğ etmiş, ahabı ise bu ilmi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den aldıkları gibi tedris etmişler ve hayatlarına geçirmişlerdir. İşte böylece çok kısa bir sürede o eşsiz Kur'an nesli ortaya çıkmıştır.

Tarihin sayfalarına baktığımız zaman İslam ümmetinin ilme ne denli önem verdiği aşikârdır. Sadece tek bir hadis öğrenebilme adına günlerce katedilen yollar, ilim uğruna dünyevî her türlü lezzetten vazgeçmeler, tek bir konu hakkında ciltlerce verilen eserler ve burada saymakla bitiremeyeceğimiz daha nice örnekler İslam ümmetinin ilme verdiği önemin göstergeleridir.

İslam ümmeti gerçekten tarih boyunca ilme büyük önem vermiştir. Zira yaratılış gayesi olan kulluk ancak ilimle mümkün olabilmektedir. İlimsiz bir kulluğun adresi elbette meçhul olacaktır. Bundan dolayı İmam Buhari (rahimehullah) Sahih'inde "İlim Söz ve Amelden Öncedir" şeklinde bir bab açmış, herhangi bir konuda konuşmadan ya da amel etmeden önce ilmin olması gerektiğini vurgulamıştır.

Fitnenin yeryüzünden kalkması ve dinin tamamıyla Allah'ın olması ancak kılıç cihadı ile mümkün iken, kılıç cihadı dahi ilme dayandırılmıştır. Bundan dolayı Şeyhul İslam İbn Teymiye (rahimehullah) "Dinin ikamesi yol gösteren kitap ve destekçi kılıçlardır" diyerek kılıç cihadının ilmi temellere dayanmaksızın yapılamayacağına işaret etmiştir.

İlmin Faziletine Dair Ashab'ın ve Âlimlerin Sözleri

Ali (radiyallahu anh) talebesi olan Kumeyl'e⁵ şöyle demiştir: "Ey Kumeyl! İlim maldan daha hayırlıdır. Çünkü ilim seni korur. Malı ise sen korursun. İlim hâkim, mal ise mahkûmdur. Mal sarf etmekle azalır, ilim ise artar."

¹ (İbn-i Abdilber bu sözü daha uzun bir şekilde Muaz b. Cebel'den merfu olarak rivayet etmiştir. Ancak senedi zayıftır. İmam İbn-i Teymiye ise Mecmuu'l Fetava isimli eserinde nakletmiştir, 10/39.)

² (Hatib el-Bağdadi, Sufyan bin Uyeyne'den rivayet etmiştir. El-Fakih ve-l Mütefekkih, 1/71.)

³ İbn-i Abdilber, Cafer bin Muhammed'den rivayet etmiştir. Camiu Beyanu'l İlm, 1/76.

⁴ Hatib el-Bağdadi, Said b. Cabir'den rivayet etmiştir. El-Fakih ve-l Mütefekkih, 1/37.

⁵ (Kumeyl, Ali (radiyallahu anh)'nın meşhur talebelerinden birisidir. Babasının adı Ziyad'dır.)

Yine Ali (radiyallahu anh) şöyle demiştir: "Âlim bir kimse, gündüzleri sürekli oruç tutan, geceleri ise ibadet edip tüm zamanını cihada harcayan bir kimse-den daha üstündür. Âlim kimsenin ölü-müyle açılan boşluğu ancak onun seviye-sindeki başka bir âlim doldurabilir."

Ali (radiyallahu anh) bir manzumesin-de şöyle demektedir:

Bedenleri yönünden insanlar birbiri-ne denktir.

Anaları Havva, babaları ise Âdem'dir.

Soylarında iftihar vesilesi arıyorlarsa,

Bilsinler ki asılları çamur ve sudan ibarettir.

Âlimler, arayanlara hidayet vesilesidir.

Her insanın kıymeti ilmiyle bilinir.

Cahillerdir âlimlerin en amansız düş-manları...

Sen ilim elde etmeye bak ve nerede kullanacağını bil!

Tüm insanlar ölürler, ancak âlimler diridir.

Ebu Esved ed-Düelî⁶ şöyle demiştir: "Dünyada ilimden daha üstün ve daha aziz bir şey yoktur. Çünkü sultanlar halka hükmederlerken, âlimler de sultanlara hükmederler."

İbni Abbas (radiyallahu anhuma) şöyle demiştir: "Süleyman (aleyhisse-lam)'a ilim, mal ve saltanat arasında iste-diğini seçme hakkı verildiğinde o, ilmi seç-ti. Onun için Allah (Subhanehu ve Tealâ) kendisine malı da, saltanatı da verdi."

İbni Mübarek'e kâmil insanların kimler olduğu sorulduğunda "âlimler" diye cevap vermiş, gerçek sultanların kimler oldukları sorulduğunda "zâhidler" demiştir. En aşağılık insanların kimler olduğu soruldu-ğunda ise "Dinlerini satarak dünyalık kaza-nan kimselerdir" cevabını vermiştir.

Dikkat edilecek olursa İbni Mübarek, âlimler dışındakileri kâmil insan mertebe-sine koymamaktadır. Çünkü insanı hay-vandan ayıran özellik sadece ilimdir. İnsan, kendisine şeref kazandıran vasfıyla ancak insan sayılabilir. İnsanın şerefi, kuvvetin-den gelmez. Öyle olsaydı develerin daha üstün olması lâzım gelirdi. Zira develer insandan daha güçlüdürler. Cüssesinin büyüklüğünden de değildir. Zira filler insanlardan daha cüsselidir. İnsanın şerefi, cesur oluşundan da kaynaklanmaz. Zira ormanlardaki yırtıcı hayvanlar, insanlar-dan çok daha cesaretlidirler. Fazla yemek yemesinden de değildir. Öyle olsaydı öküz-lerin daha şerefli olmaları gerekirdi. Aynı şekilde fazla cinsî münasebette bulun-masından da değildir. Zira küçük kuş bile cinsî kudret hususunda insanoğlun-dan daha güçlüdür. Kısaca bunların hiçbirisi insana şeref vermez. İnsana şeref veren şey sadece ilimdir!

Bazıları şöyle demişlerdir: "İlmi elinden kaçırmanın ne kazandığını, ilmi elde edenin de ne kaçıracağını bir bilseydim!"

Nitekim Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Kur'an bilgisi-ne sahip olan bir kimse, başkasının maddî servetini daha hayırlı görürse Allah'ın büyük gördüğünü küçük görmüş olur."

Ebu Muhammed Feth b. Said el-Mevsilî şöyle demiştir: "Hasta yemek, içmek ve tedavi edilmekten menedilirse ölmez mi? Elbette ki ölür. İşte kalp de aynen bir hasta gibi üç gün üst üste ilim ve hikmetten mahrum kalırsa mânen ölür."

⁶ (Bu zat Ali b. Ebi Talib'in talebesidir, Arap gramerinin kurucusu olmakla bilinir. H. 169 yılında vefat etmiştir.)

Feth b. Said el-Mevsilî ne de doğru söylemiştir. Gerçekten de kalbin gıdası ilim ve hikmettir. Tıpkı bedenın yaşamasının gıdaya bağılı olması gibi kalbin yaşaması da ilim ve hikmete bağılıdır. İlimden yoksun olanların kalbi hem hastadır hem de ölüdür. Üstelik dünya sevgisi ile mal düşkünlüğü ilimsiz kişiyi öyle bir hale getirir ki, bütün hislerini köreltir. Korkunun, yaranın acısını geçici olarak engellemesi gibi o kişi de içinde bulunduğı felâketin farkında olamaz. İlimsiz insanların hali işte budur. Fakat ölüm gelip çatığında ve dünya yükünü sırtından aldığında, kişi o zaman felakette olduğunu fark eder ve fevkalâde müteessir olur. Tıpkı sarhoşken veya korku içindeyken aldığı yaralardan sızı duymayan bir insanın, ayıldıktan veya korkudan kurtulduktan sonra yaralardan duyduğu sızı gibi... Ama onların pişmanlıkları kendilerine fayda vermez. Perdeleri kaldıran günün dehşetinden Allah (Subhanehu ve Tealâ)'ya sığınırız! İnsanoğlu uykudadır, ancak öldükten sonra uyanır. Daha önce yaptıklarının karşılığını görür ve fakat işiştten geçmiştir artık!

Hasan Basrî⁷ şöyle demiştir: "Âlimlerin kaleminden damlayan mürekkep, şehidlerin kanıyla tartılır ve mürekkep, kandan daha ağır gelir."

İbn Mesud (radiyallahu anı) şöyle demiştir: "İlim büsbütün çekilmeden ilme sarılın! İlim ancak âlimlerin vefatıyla ortadan kalkar. Nefsime kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, Allah yolunda şehid olan kimseler; âlimlerin âhiretteki mertebelerini gördüklerinde hemen Allah (Subhanehu ve Tealâ)'dan kendilerini tekrar diriltip âlim yapmasını isterler. Hiç kimse anasından âlim olarak doğmaz. İlim ancak çalışıp öğrenmekle elde edilir."

İbn Abbas (radiyallahu anı) şöyle demiştir: "Bence gecenin bir kısmını ilme ayırmak, bütün geceyi ibadetle geçirmekten daha sevimlidir."

Hasan Basrî **"Ey rabbimiz! Bize dünyada da hasene ver, ahirette de hasene ver! Bizi cehennem azabından koru!"** (Bakara, 201) ayetinin tefsirinde şöyle demektedir:

"Bu ayette geçen dünyadaki hasene, ilim ve ibadet'i kapsar. Ahiretteki hasene ise cennettir."

Hikmet ehlinden bir zâta "Bu dünyada neyi sermaye edinmek daha kârlıdır?" diye sorulduğunda o: "(İlmi kastederek) Gemi battığında seninle kalan şeyi sermaye edin!" demiştir. Geminin batması ile kastedilen insanın ölümü, kendisiyle kalacak sermaye de ilimdir.

Bazı âlimler de şöyle demişlerdir: "Hikmete uyan bir kimseyi, halk kendisine rehber edinir. Hikmete vukufiyetiyle tanınan kimseye ise bütün insanlar tazim ve hürmet ederler."

İmam Şâfiî der ki: "İlmin özelliğindenidir ki; az da olsa ondan payı olanlar sevinirler, olmayanlar ise mahzun kalırlar."

Ömer (radiyallahu anı) şöyle demiştir: "Ey insanlar! İlmi talep edip, öğrenin! Çünkü Allah (Subhanehu ve Tealâ)'nın çok sevdiği bir elbise vardır ve o elbiseyi ilmi arayan ve aradığını bulan kimselere giydilir. Allah'ın giydirmiş olduğu o elbiseyi giyen kimse, o elbise sırtında iken günah işlerse Allah (Subhanehu ve Tealâ), o elbiseyi sırtından çıkarmamak için o kimseye üç kere tevbe etmesi için teklifte bulunur."

Ebu Bekir el-Ahnef b. Kays b. Muaviye "Âlimlerin hepsi neredeyse melik olacaktı. İlimle takviye edilmemiş bütün izzetlerin sonu zilletten başka bir şey değildir." demiştir.

⁷ (Zeyd b. Sabit'in azatlısıdır. Asıl adı Hasan b. Yesar'dır. Ömer'in hilâfeti devrinde doğmuş ve H.110 yılında vefat etmiştir)

Salim b. Ebul Ca'd şöyle der: "Efendim beni üç yüz dirheme satın aldı ve sonra da azad etti. Azad olduktan sonra ilimle uğraşmaya karar verdim. Aradan uzun bir süre geçmeden yaşadığım şehrin valisi beni ziyarete geldi. Fakat ben müsait olmadığım için kendisiyle görüşmemiştim."

Zübeyr b. Ebi Bekir şöyle demiştir: "Babam bana Irak'tan yazdığı bir mektubunda 'Oğlum ilim öğren! Zira ilim fakirliğinde senin için en kıymetli maldır. Zenginliğinde ise senin için ziynettir' diyordu."

Lokman (aleyhisselam) oğluna şöyle nasihatte bulunmuştur: "Ey oğul! Âlimlerle beraber ol! Zira yeryüzünü yağmur ile diriltten Allah, insanoğlunun kalbini de ilimle diriltilip yeşertir."

İlim ehlinden biri şöyle demiştir: "Âlim öldüğü zaman sudaki balıklardan tutun da, havadaki kuşlara kadar bütün canlılar ağlar. Gerçekten de ölen âlimin sadece yüzü unutulur fakat kendisi hiçbir zaman unutulmaz."

Zühri (rahimehullah) şöyle demiştir: "İlim lafzı müzekkerdir (eril). Onu ancak erkekler sever."

Sonuç olarak bugün İslam ümmetinin, başının üzerinde duran belalardan kurtulması ancak ilimle, ilim üzere amel ve tebliğ ile mümkündür. İlimsiz bir liderlik kesinlikle söz konusu değildir. Bundan dolayı İslam ümmetinin her bir ferdi bu noktada üzerine düşeni yapmakla mükelleftir. Bu görev ümmetin her bireyinin üzerine farzı ayndır. Ümmetin her ferdi ilmi diriliş hareketine katılmak zorundadır. Bunun için ise öncelikle her fert kendi nefsi adına eksikleri gidermekle işe başlamalıdır. Sahip oldukları tevhid inancını delilleri ile bilmek, Kur'an ve Sünnet'ten nasiplenebildikleri kadarıyla ilme sarılmalıdırlar.

Velhamdulillahi Rabbil alemin

Takva

Kuantum Noktaları

Burak Eryılmaz

Önceki yazılarımızda ekran teknolojilerinden bahsetmişken, bu yazımızda ekran teknolojilerinde de kullanılan kuantum noktalarından bahsedeceğiz inşaallah.

Kuantum noktalarının ne olduğunu, nasıl çalıştığını, hangi alanlarda kullanıldığını bahsedeceğiz.

Kuantum noktaları, son yıllarda nanoteknolojinin yeniliklerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Çok küçük, yarı iletken nano kristaller olan bu yapılar, elektronik ve optik özellikleri nedeniyle farklı bilimsel ve teknolojik uygulamalarda yeni gelişmelere imza atmaktadır. Kuantum noktalarının, boyutları nanometre ölçeğindedir. Kuantum mekaniksel etkiler gösterir ve bu nedenle sıradan yarı iletkenlerden çok daha farklı ve benzersiz özelliklere sahiptirler.

Kuantum noktaları, tipik olarak 2 ila 10 nanometre çapında olan yarı iletken nano kristallerdir. Boyutları o kadar küçüktür ki, bir kuantum noktasının içine milyonlarca atom sığabilir. Bu küçük boyut, onların kuantum mekaniği kurallarına göre davranmasına neden olur ve bu da kuantum hapsi (quantum confinement) olarak adlandırılan bir etkiyle sonuçlanır.

Bir kuantum noktası, elektronları ve boşlukları küçük bir alana hapseder. Bu hapsedme, kuantum noktalarının elektronları nasıl enerjilendirdiğini ve ışık yaydığını belirler. Bu da onların renk değiştirebilme ve ışık yayma yeteneklerini kazanmalarını sağlar. Yani, kuantum noktalarının optik özellikleri boyutlarına bağlı olarak değişir. Küçük kuantum noktaları mavi ışık yayar, daha büyük kuantum noktaları kırmızı ışık yayar. Bu, kuantum noktalarının en dikkat çekici ve uygulama potansiyeli olan özelliklerinden biridir.

Kuantum noktalarının benzersiz özellikleri, elektronların enerji seviyeleri arasındaki kuantum geçişlerine dayanır. Kuantum mekaniği, bir parçacığın pozisyonunu ve momentumunu aynı anda kesin olarak bilmenin imkânsız olduğunu söyler. Elektronlar, kuantum noktalarının sınırları içerisinde sıkıştıkları için sadece belirli enerji seviyelerinde bulunabilirler. Bu durum, enerji seviyeleri arasında kesikli geçişlere neden olur ve kuantum noktalarının optik özelliklerini şekillendirir.

Bir kuantum noktasına enerji verildiğinde (örneğin, ışık veya elektrik akımı ile), bir elektron daha yüksek bir enerji seviyesine geçer. Bu elektron, düşük enerji seviyesine geri dönerken bir foton (ışık parçacığı) yayar. Yayılan bu fotonun dalga boyu (ve dolayısıyla rengi), kuantum noktasının boyutuna bağlıdır. Daha küçük kuantum noktaları daha yüksek enerjiye sahiptir ve kısa dalga boylu, mavi ışık yayarlar; daha büyük kuantum noktaları ise daha düşük enerjiye sahip olup, uzun dalga boylu, kırmızı ışık yayarlar.

Kuantum noktaları, genellikle kimyasal sentez veya fiziksel buhar biriktirme yöntemleriyle üretilir. Kimyasal sentez yöntemi, nano ölçekte atomları kontrollü bir şekilde birleştirerek kuantum noktalarının istenen boyut ve özelliklerde üretilmesini sağlar. Çoğu kuantum noktası, yarı iletken malzemelerden yapılır. Bunlar arasında en yaygın kullanılanlar, kadmiyum selenid (CdSe), kadmiyum sülfid (CdS), ve indiyum fosfid (InP) gibi malzemelerdir.

Kuantum noktalarının büyüklüğünü kontrol etmek çok önemlidir çünkü optik özellikleri doğrudan boyutlarına bağlıdır. Üretim süreci sırasında, kuantum noktalarının boyutları nanometre hassasiyetinde ayarlanır, bu da onların yayılan ışığın rengini kontrol etmeyi sağlar.

Kuantum noktaları, tıp, elektronik, optoelektronik, güneş paneli, ekran teknolojisi ve biyosensörlerde kullanılır.

1. Ekran Teknolojisi

Kuantum noktalarının belki de en bilinen ve yaygın kullanımı ekran teknolojisindedir. Kuantum noktaları, yüksek kaliteli televizyon ekranları ve monitörler için olağanüstü renk doğruluğu ve parlaklık sağlar. Bu teknoloji, LED ekranlarda renk doğruluğunu ve enerji verimliliğini artırmak için kullanılır. "QLED" televizyonlar, kuantum noktaları kullanarak daha geniş renk gamı ve daha parlak görüntüler sunar.

Geleneksel ekranlar, renk üretiminde sınırlıdır, ancak kuantum noktaları sayesinde ekranlar çok daha canlı ve doğru renkler gösterebilir. Kuantum noktaları, enerji verimi yüksek ekranların üretilmesine yardımcı olabilir çünkü daha az enerjiyle daha fazla ışık yayabilirler.

2. Biyomedikal Görüntüleme ve Tedavi

Kuantum noktaları, biyomedikal görüntüleme alanında da kullanılmaktadır. Floresan özellikleri sayesinde kuantum noktaları, biyomoleküllerin izlenmesinde ve hastalıkların erken teşhisinde kullanılabilir. Örneğin, kanserli hücrelerin tespitinde kuantum noktaları, geleneksel boyalardan daha net ve uzun ömürlü işaretleme sağlar.

Ayrıca, kuantum noktaları hedeflenmiş ilaç taşıma sistemlerinde kullanılabilir. Spesifik hastalıklı hücrelere ilaç taşınarak yan etkiler azaltılabilir ve tedavinin etkinliği artırılabilir. Yani hastalık tedavi edilirken bütün vücudun zarar görmesinin önüne geçilip yalnızca hastalıklı kısımda tedavi uygulanabilir.

3. Güneş Enerjisi ve Fotovoltaik Sistemler

Kuantum noktaları, güneş panellerinin verimliliğini artırmak için de kullanılmaktadır. Geleneksel güneş panelleri, güneş ışığının sınırlı bir kısmını elektriğe dönüştürebilirken, kuantum noktaları farklı dalga boylarında gelen ışığı daha etkin bir şekilde kullanabilir. Bu, güneş enerjisinin daha verimli bir şekilde elektriğe dönüştürülmesini sağlar.

Ayrıca, kuantum noktaları sayesinde güneş pillerinin üretim maliyetleri de düşebilir. Kuantum noktaları ile üretilen güneş hücreleri, ince film teknolojileriyle entegre edilebilir ve esnek, hafif panellerin üretilmesine olanak tanır.

4. Lazerler

Kuantum noktaları, belirli dalga boylarında ışık yayan lazerlerin üretiminde kullanılmaktadır. Bu lazerler, yüksek verimlilik ve düşük enerji tüketimini sağlar. Kuantum nokta lazerleri, telekomünikasyon, tıbbi cihazlar ve optik iletişim sistemlerinde büyük bir potansiyele sahiptir.

5. Biyosensörler

Kuantum noktaları, hassas biyosensörlerin geliştirilmesinde de kullanılmaktadır. Özellikle çevresel izleme, gıda güvenliği ve tıbbi tanı alanlarında, kuantum noktaları kullanılarak kimyasal ve biyolojik maddelerin hızlı ve doğru bir şekilde tespit edilmesi sağlanabilir.

Kuantum noktalarının sunduğu en büyük avantajlardan biri, optik özelliklerinin boyutlarına bağlı olarak değişebilmesidir. Bu, uygulamaların ihtiyaçlarına göre kuantum noktalarının özelliklerinin ayarlanabileceği anlamına gelir. Ayrıca, kuantum noktaları yüksek parlaklık ve uzun ömür sunar, bu da onları özellikle ekran ve görüntüleme teknolojilerinde cazip hale getirir.

Kuantum noktalarının enerji verimliliği de önemli bir avantajdır. Geleneksel LED'ler ile karşılaştırıldığında, kuantum nokta tabanlı sistemler daha az enerji tüketirken daha fazla ışık yayabilir.

Her ne kadar kuantum noktaları büyük bir potansiyele sahip olsa da, bazı zorluklar mevcuttur. Özellikle toksisite sorunu, biyomedikal uygulamalar için büyük bir engel oluşturabilir. Kadmiyum gibi bazı yaygın kuantum nokta malzemeleri toksik olabilir ve bu nedenle biyolojik sistemler üzerinde olumsuz etkilere sahip olabilir.

Ayrıca, üretim süreci sırasında kuantum noktalarının boyutlarının ve özelliklerinin tutarlı bir şekilde kontrol edilmesi zordur. Bu, büyük ölçekli üretim için bir engel olabilir.

Kuantum noktaları, elektronikten biyomedikale, enerjiden görüntülemeye kadar geniş bir yelpazede uygulama alanlarına sahiptirler. Bu nanoyapılar, geleceğin teknolojilerinde büyük bir rol oynayabilir. Kuantum noktalarının optik ve elektronik özelliklerinin boyutlarına göre ayarlanabilmesi, onları son derece esnek ve yenilikçi bir malzeme haline getirmektedir. Bu alandaki araştırmalar ve geliştirmeler devam ettikçe, kuantum noktalarının daha da yaygın hale gelmesi ve yeni nesil teknolojilerde önemli bir yer tutması olasıdır.

Ayın Kitabı

KALBİM UMUTLA DOLU;
ÇÜNKÜ SEN ALLAH'SIN 1-2

Son zamanlarda Arap dünyasında en çok okunan İslamî kitaplardan olan “Lienneke Allah” serisinin ilk iki kitabı Türkçeye çevrildi. “Çünkü Sen Allahsın-1 ve 2” olarak tercüme edilen kitap Türkiye’de de çok kısa bir zamanda geniş kitlelere ulaştı ve beğenildi. Okuyan kimselerin beğendiği, tavsiye ettiği ve sevdiklerine hediye aldığı bu güzel kitabı biz de tavsiye ediyoruz.

Roman boy ebatında olan iki kitap da 200’er sayfadan oluşmakta ve her kitapta El-Esmâu’l Husna’dan onar isim ele alınmaktadır. Yazar kitapta herkesin anlayabileceği bir dil ve akıcı bir üslup kullanmaktadır.

Yazar kitabını şöyle takdim etmektedir:

“Allah'a hamd, Resulü'ne, ashabına ve izinden gidenlere salât ve selam olsun...

Bu kitap, cehaletimle el-Alîm olan, acziyetimle el-Kâdir olan, zayıflığımla el-Kavî olan hakkında yazdığım Allah'ın (celle celâluhu) bazı isimlerini ele aldığım bir kitaptır. Onu orta seviyedeki bir insanın bile anlayabileceği; hastanın yatağında, üzüntülü bir kimsenin gözyaşları içinde, ihtiyaç sahiplerinin sıkıntılarının arasında okuyabileceği bir şekilde yazmaya gayret ettim.

Kalplerin Allah'a bağlanması, O'nu tanınması, murakabe bilincine varması, O'na duyulan sevgi, korku ve umut, âhiret mutluluğunun sırrı olduğu gibi, dünyanın da mutluluğunun sırrı olduğuna yakinen inanıyorum. Kul, ilgi pusulasını onu sadece kendisine kulluk yapması için yaratana çevirdiğinde hüznün, endişe ve sıkıntı dönemleri tamamen sona erecektir.

El-Esmâü'l-Hüsnâ kapısı yüce iman kapısıdır. Kul bu isimler vesilesiyle özel ve kutsal bir âleme doğru yavaş yavaş adım atar, nefis tâzimle secdeye varır ve ruh huşu ve muhabbetle ibadete yönelir.

Bu kitapla Allah'ın Semî ve Basîr olduğunu, lütfunun büyüklüğünü, her şeye kâdir olduğunu hem kendime hem de kardeşlerime hatırlatmak, Allah'ı (celle celâluhu) anlatmak ve sahip olduğu sıfatlara -az da olsa- değinmek istedim.”

Kitaptan Bir Kesit

Kendini yapayalnız mı hissediyorsun? En yakın arkadaşın seni yüzüstü mü bıraktı? Seninle değer verdiği insanların arasında bir perde olduğunu, eskiden olduğu gibi artık seni anlamadıklarını mı düşünüyorsun? Ruhun, sıkıntılarını sevdiğin kimseye ulaştırma özlemiyle mi inliyor?

Sevdiğin kimseleri ve bu arkadaşını bırakıp kendisine yaklaşıp asla uzaklaşmayana yönelmeye ne dersin?

Allah sana şah damarından daha yakın olandır. O (celle celâluhu) kendisiyle beraberken hayatının mutluluğa ve huzura dönüşeceği zattır. O (celle celâluhu) son derece güzel, ihtişamlı ve yüce bir ismin sahibidir. O isim el-Karîb'tir. O halde O'na yaklaşabilmek ve ıssız gecelerde O'na münacaatta bulunmanın tadına varabilmek için bu ismi tanıyalım.

Mü'min, ümmetin yaşadığı musibetler ortamında, mü'min gönüllere acı veren yıkıcı savaşların dumanları arasında el-Karîb ismiyle alâkalı olarak üç aşamalı bir bilgiye muhtaçtır:

İlk olarak: İman ve yakine O'nun kullarına yakın olduğunu bilmek, nefsi feryat figan etmekten ve insanlardan yardım istemenin zorluğundan kurtarır. Zira insanların rabbi onlara yakındır, her şeye şahittir. Kur'ân'daki şu âyetin ona tüm açıklığıyla şöyle söylediğini görür: "Şüphesiz ki O işitendir ve çok yakındır" (Sebe/50) Yaralı ruhunun bütün dertleri bu aşamanın eşliğinde atılır. Geçmişte yaşanan her şey bu önemli aşamanın hanesinde dökülür.

İkinci olarak: Üzüntü alevlerinin arasında, dağılmışlıkların ayrıntılı hallerine, evlerin yıkılışına, nefislerin ölümüne, ürünlerin helâkına şahit olan mü'min merhameti ister, merhameti arar. Kardeşlerinin yardımsız bırakılışının acısını, peşpeşe gelen haince saldırıları bitirecek rahmeti arzular. Allah'ın şu sözünün yanında duraksar: "Allah'ın rahmeti Muhsin olanlara yakındır" (Araf/56) Ya Allah! O halde ruhlarını cebbar olan Allah'a adanmış mücahidlerle bu âyetin vaadi arasında sadece arkasından ihsan emareleri beliren şeffaf bir örtü vardır. İhtiyacı olan tek şey yeryüzünde meleklerin metoduyla Allah'ı görür gibi mücadele etmektir! O Allah'ı görmese de şüphesiz ki Allah onu görmektedir. Attığı her bir kurşunu sadece niçin, nasıl ve ne zaman attığının cevaplarını verebilecek şekilde atmalıdır. Kul bir ihsandan başka bir ihsana geçiş yaptığı sürece Allah'ın rahmeti başkalarından ziyade ona yakın olacaktır. Öyle ki bu rahmet onu her yerden kaplar ve onu ölüm dumanları arasından rıza bulutlarına doğru çıkartır.

Üçüncü olarak: Günler uzar, inilti ler peşi sıra devam eder, musibetler şiddetlenir ve her taraftan ambargolar uygulanır. İşte o zaman mücahidin ruhunda şu üçüncü âyet belirir. O âyette Allah şöyle buyuruyor: "Bilin ki Allah'ın yardımı muhakkak yakındır" (Bakara/214) Allah'ın nasıl kullarına yakınsa, rahmeti muhsinlere nasıl yakınsa, aynı şekilde Allah'ın askerlerine de yardımı yakındır. "Muhakkak ki bizim ordularımız galip gelecektir." (Sâffât/173) Allah, bekleyişin zayıf düşürdüğü, sabrın yorduğu, gece gündüz bu yakın yardımı bekleyen kalpleri böylece sağlamlaştırıyor.

